

Neljapäev, 28. märts 2019

P8_TA(2019)0320

Olmevee kvaliteet ***I

Euroopa Parlamendi 28. märtsi 2019. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv olmevee kvaliteedi kohta (uuesti sõnastatud) (COM(2017)0753 – C8-0019/2018 – 2017/0332(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus – uuesti sõnastamine)

(2021/C 108/51)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2017)0753),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artikli 192 lõiget 1, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C8-0019/2018),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse Tšehhi Esindajatekoja, Iirimaa parlamendi, Austria Liidunõukogu ja Ühendkuningriigi Parlamendi Alamkoja poolt protokoll nr 2 (subsidiarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtte kohaldamise kohta) alusel esitatud põhjendatud arvamusi, mille kohaselt seadusandliku akti eelnõu ei vasta subsidiarsuse põhimõttele,
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 12. juuli 2018. aasta arvamust ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse Regioonide Komitee 16. mai 2018. aasta arvamust ⁽²⁾,
 - võttes arvesse 28. novembri 2001. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet õigusaktide uuesti sõnastamise tehnika süstemaatilise kasutamise kohta ⁽³⁾,
 - võttes arvesse vastavalt kodukorra artikli 104 lõikele 3 saadetud õiguskomisjoni 18. mai 2018. aasta kirja keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjonile,
 - võttes arvesse kodukorra artikleid 104 ja 59,
 - võttes arvesse keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni raportit (A8-0288/2018),
- A. arvestades, et Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni õigusteenistuste konsultatiivse töörühma arvamuse kohaselt ei sisalda komisjoni ettepanek muid sisulisi muudatusi peale nende, mis on ettepanekus esile toodud, ning arvestades, et varasemate õigusaktide muutmata sätete ja nimetatud muudatuste kodifitseerimise osas piirub ettepanek üksnes kehtivate õigusaktide kodifitseerimisega ilma sisuliste muudatusteta;
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha ⁽⁴⁾, võttes arvesse Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni õigusteenistuste konsultatiivse töörühma soovitusi;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon asendab selle uue ettepanekuga, muudab seda oluliselt või kavatses seda oluliselt muuta;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

⁽¹⁾ ELT C 367, 10.10.2018, lk 107.

⁽²⁾ ELT C 361, 5.10.2018, lk 46.

⁽³⁾ EÜT C 77, 28.3.2002, lk 1.

⁽⁴⁾ Käesolev seisukoht vastab 23. oktoobril 2018. aastal vastuvõetud muudatusettepanekutele (Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2018)0397).

Neljapäev, 28. märts 2019

P8_TC1-COD(2017)0332

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 28. märtsil 2019. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) .../... olmevee kvaliteedi kohta (uuesti sõnastatud)

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 192 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,

võttes arvesse regioonide komitee arvamust ⁽²⁾,

toimides artiklis seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽³⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu direktiivi 98/83/EÜ ⁽⁴⁾ on korduvalt oluliselt muudetud ⁽⁵⁾. Kuna sellesse tuleb teha uusi muudatusi, tuleks kõnealune direktiiv selguse huvides uuesti sõnastada.
- (2) Direktiiviga 98/83/EÜ sätestati õigusraamistik, millega kaitstakse inimeste tervist olmevee mis tahes saastatusest tuleneva kahjuliku mõju eest, tagades olmevee tervislikkuse ja puhtuse. Käesoleva direktiivi eesmärk peaks olema sama **ning see peaks tagama liidus kõigile sellise vee üldise kättesaadavuse**. Selleks on tarvis liidu tasandil ette näha miinimumnõuded, millele nimetatud vesi peab vastama. Liikmesriigid peaksid võtma **kõik** vajalikud meetmed tagamaks, et olmevees ei esine mikroorganisme, parasiite ega aineid, mis võivad teatavatel juhtudel kujutada ohtu inimeste tervisele, ning et vesi vastab kõnealustele miinimumnõuetele. [ME 161, 187, 206 ja 213]
- (2a) **Kooskõlas komisjoni 2. detsembri 2015. aasta teatisega Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „ELi ringmajanduse loomise tegevuskava“, tuleks käesoleva direktiiviga püüda edendada vee ressursitõhusust ja kestlikkust, et saavutada seeläbi ringmajanduse eesmäärke.** [ME 2]
- (2b) **ÜRO Peaassamblee tunnustas 28. juulil 2010. aastal inimõigust juurdepääsule joogiveele ja kanalisatsioonile inimõigusena ning seega ei tohiks lõppkasutaja juurdepääsu puhtale joogiveele piirata ka juhul, kui see ei ole talle taskukohane.** [ME 3]
- (2c) **Vajalik on luua sidusus Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2000/60/EÜ ⁽⁶⁾ ja käesoleva direktiivi vahel.** [ME 4]

⁽¹⁾ ELT C 367, 10.10.2018, lk 107.

⁽²⁾ ELT C 361, 5.10.2018, lk 46.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi 28. märtsi 2019. aasta seisukoht.

⁽⁴⁾ Nõukogu 3. novembri 1998. aasta direktiiv 98/83/EÜ olmevee kvaliteedi kohta (EÜT L 330, 5.12.1998, lk 32).

⁽⁵⁾ Vt V lisa.

⁽⁶⁾ **Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2000. aasta direktiiv 2000/60/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse veepoliitika alane tegevusraamistik (EÜT L 327, 22.12.2000, lk 1).**

Neljapäev, 28. märts 2019

- (2d) **Käesolevas direktiivis sätestatud nõuded peaksid kajastama riigis valitsevat olukorda ja liikmesriikide veekäitlejate tingimusi.** [ME 5]
- (3) Käesoleva direktiivi kohaldamisalast on tarvis välja jätta looduslikud mineraalveed ja raviotstarbelised veed, kuna seda liiki veed on hõlmatud vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2009/54/EÜ⁽⁷⁾ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2001/83/EÜ⁽⁸⁾. Direktiivis 2009/54/EÜ käsitletakse nii looduslikke mineraalvesi kui ka allikavesi, kuid käesoleva direktiivi kohaldamisalast tuleks välja jätta üksnes looduslikud mineraalveed. Direktiivi 2009/54/EÜ artikli 9 lõike 4 kolmanda lõigu kohaselt peaksid allikaveed vastama käesoleva direktiivi sätetele. **See kohustus ei tohiks siiski laieneda käesoleva direktiivi I lisa A osas nimetatud mikrobioloogilistele parameetritele. Üldisest veevarustussüsteemist või erakaevust pärinev, pudelitesse või mahutitesse villitud ja müümiseks või turustamiseks mõeldud toidu tootmiseks, valmistamiseks või töötlemiseks ette nähtud olmevesi peaks põhimõtteliselt jätkuvalt vastama käesoleva direktiivi sätetele kuni nõuetele vastavuse kohani (st kraanini) ning pärast seda tuleks sellist vett pidada toiduks vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 178/2002⁽⁹⁾ artikli 2 teisele lõigule. Kui kohaldatavad toiduohutusnõuded on täidetud, peaks liikmesriikide pädevatel asutustel olema õigus lubada vee taaskasutamist toiduainetööstuses.** [ME 6]
- (4) Õigust veele käsitleva Euroopa kodanikualgatuse **kodanikualgatuse** („Right2Water“)⁽¹⁰⁾ **nõuti, et liit teeks suuremaid jõupingutusi, et saavutada vee üldine kättesaadavus, ning selle** järeldustest lähtuvalt korraldati kogu liitu hõlmav avalik konsultatsioon ning komisjoni õigusloome kvaliteedi ja tulemuslikkuse programmi (REFIT) raames direktiivi 98/83/EÜ hindamine⁽¹¹⁾. Selle tulemusena selgus, et direktiivi 98/83/EÜ teatavaid sätteid tuleb ajakohastada. Kindlaks määrati neli täiustamist vajavat valdkonda, nimelt kvaliteedipõhiste parameetrite väärtuste loetelu, riskipõhise käsitlemise vähene kasutamine, tarbijate teavitamist käsitlevad ebatäpsed sätted ning olmeveega kokkupuutuvate materjalide heakskiitmise süsteemide lahknevused **ja mõju, mida see võib avaldada inimeste tervisele.** Lisaks määrati määrati Euroopa kodanikualgatuse „Right2Water“ raames selge probleemina kindlaks asjaolu, et osal elanikkonnast, eelkõige **kaitsetutel ja** tõrjutud rühmadel, **on piiratud juurdepääs või** puudub juurdepääs **taskukohasele** olmeveele, mille tagamine on ÜRO 2030. aasta tegevuskava kestliku arengu 6. eesmärgi kohaselt võetud kohustus. **Sellega seoses tunnustas Euroopa Parlament kõigi inimeste õigust juurdepääsule olmeveele liidus.** Samuti tehti kindlaks, et veeleketest, mis tulenevad veetaristu hooldamise ja uuendamise tehtavate investeeringute vähesusest **ning vahetevahel esinevast veesüsteemide puudulikust tundmisest,** teatakse üldiselt vähe ning sellele juhtiti tähelepanu ka Euroopa Kontrollikoja eriaruandes veetaristu kohta⁽¹²⁾. [ME 7]
- (4a) **ÜRO kestliku arengu eesmärgi nr 6 kohaselt seatud ambitsioonikate eesmärkide täitmiseks peaksid liikmesriigid olema kohustatud rakendama tegevuskavad, et tagada kõigile 2030. aastaks üldine ja võrdne juurdepääs ohutule ja taskukohasele joogiveele.** [ME 8]
- (4b) **Euroopa Parlament võttis 8. septembril 2015. aastal vastu resolutsiooni Euroopa kodanikualgatuse „Right2Water“ järelemeetmete kohta.** [ME 9]

(7) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuni 2009. aasta direktiiv 2009/54/EÜ loodusliku mineraalvee kasutamise ja turustamise kohta (uuesti sõnastatud) (ELT L 164, 26.6.2009, lk 45).

(8) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. novembri 2001. aasta direktiiv 2001/83/EÜ inimeste vee kasutamiseks kasutatavaid ravimeid käsitlevate ühenduse eeskirjade kohta (EÜT L 311, 28.11.2001, lk 67).

(9) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2002. aasta määrus (EÜ) nr 178/2002, millega sätestatakse toiduainete õigusnormide üldised põhimõtted ja nõuded, asutatakse Euroopa Toiduohutusamet ja kehtestatakse toidu ohutusega seotud menetlused (EÜT L 31, 1.2.2002, lk 1).

(10) COM(2014)0177.

(11) SWD(2016)0428.

(12) Kontrollikoja eriaruanne SR 12/2017. „Joogiveedirektiivi rakendamine: vee kvaliteet ja kättesaadavus Bulgaarias, Ungaris ja Rumeenias on paranenud, kuid vajadus investeeringute järele on endiselt märkimisväärne“.

Neljapäev, 28. märts 2019

- (5) Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) Euroopa piirkondlik büroo korraldas direktiiviga 98/83/EÜ kehtestatud parameetrite ja parameetrite väärtuste üksikasjaliku läbivaatamise, et teha kindlaks, kas neid on vaja kohandada tehnika ja teaduse arenguga. Läbivaatamise⁽¹³⁾ tulemuste kohaselt tuleks kontrollida soolestiku patogeene ja *Legionella* bakterit, lisada tuleks kuus keemilist parameetrit või parameetrirühma ning ettevaatusprintsibiil põhinevate võrdlusaluste kehtestamist tuleks kaaluda kolme endokriinfunktsiooni kahjustava representatiivse ühendi puhul. Kolme uue parameetri puhul tuleks ettevaatusprintsibiil lähtudes kehtestada WHO ettepanekuga võrreldes rangemad parameetrite väärtused, mille järgimine on siiski teostatav. WHO märkis, et olmevee pliisisaldus peaks olema võimalikult väike ning tegeleb endiselt kroomisisalduse piirnormi läbivaatamisega; seega tuleks mõlema parameetri puhul kohaldada enne väärtuste rangemaks muutmist kümneaastast ülemineku perioodi.
- (5a) **Olmeveel on põhjanev osa liidu käimasolevates püüdlustes tugevdada inimeste tervise ja keskkonna kaitset endokriinfunktsiooni kahjustavate kemikaalide eest. Endokriinfunktsiooni kahjustavate ühendite reguleerimine käesoleva direktiiviga on paljulubav samm kooskõlas liidu ajakohastatud strateegiaga, mis käsitleb endokriinfunktsiooni kahjustavaid kemikaale, mille komisjon on kohustatud viivitamata esitama.** [ME 11]
- (6) Samuti soovitas WHO kolme parameetri väärtuse rangust vähendada ja viis parameetrit loetelust välja jätta. Kõnealuseid muudatusi ei peeta siiski vajalikuks, sest komisjoni direktiiviga (EL) 2015/1787⁽¹⁴⁾ kasutusele võetud riskipõhine käsitus võimaldab veekäitlejatel jätta teatavatel tingimustel parameeter seirega hõlmatud parameetrite loetelust välja. Töötlemismetodid kõnealuste parameetrite väärtuste saavutamiseks on juba kasutusele võetud.
- (6a) **Kui teaduslikud teadmised ei ole piisavad, et kindlaks teha olmevees esineva aine ohtlikkust või ohutust inimeste tervisele või selle lubatud kogust, tuleks see aine võtta ettevaatuspõhimõtte alusel selgemate teaduslike andmete saamiseni seire alla. Seetõttu peaksid liikmesriigid seirama selliseid tekkivaid parameetreid eraldi.** [ME 13]
- (6b) **Indikaatorparameetritel ei ole otsest mõju rahvatervisele. Need on siiski olulised vahendina, mille abil teha kindlaks, kuidas toimivad vee tootmise ja jaotamise rajatised, ning hinnata vee kvaliteeti. Need võivad aidata tuvastada veepuhastusega seotud puudusi ning neil on ka oluline roll tarbijate usalduse suurendamisel ja säilitamisel vee kvaliteedi suhtes. Seepärast peaksid liikmesriigid neid seirama.** [ME 14]
- (7) Kui see on vajalik **ettevaatuspõhimõtte täielikuks rakendamiseks ning** inimeste tervise kaitsmiseks nende territooriumil, peaksid liikmesriigid olema kohustatud kehtestama I lisas nimetatud täiendavate parameetrite väärtused. [ME 15]
- (8) Direktiivis 98/83/EÜ on ennetavaid ohutuse kavandamise ja riskipõhise käsitluse elemente võetud arvesse piiratud määral. Riskipõhise käsitluse esimesed elemendid võeti kasutusele juba 2015. aastal direktiiviga (EL) 2015/1787, millega muudeti direktiivi 98/83/EÜ, et võimaldada liikmesriikidele erandite tegemist kehtestatud seireprogrammi-dest, tingimusel et korraldatakse usaldusväärne riskide hindamine, mis võib põhineda WHO suunistel joogivee kvaliteedi kohta⁽¹⁵⁾. Need suunised, millega kehtestatakse veeohutuskavadel põhinev lähenemisviis, koos standardiga EN 15975-2, milles käsitletakse joogiveevarustuse kindlust, on rahvusvaheliselt tunnustatud põhimõtted, millel olmevee tootmine, varustus, seire ja parameetrite analüüs põhineb. Kõnealused suunised tuleks käesolevas direktiivis

⁽¹³⁾ WHO Euroopa piirkondliku büroo joogivee parameetrite alane koostööprojekt „Support to the revision of Annex I Council Directive 98/83/EC on the quality of water intended for human consumption (Drinking Water Directive) Recommendation“, 11. september 2017.

⁽¹⁴⁾ Komisjoni 6. oktoobri 2015. aasta direktiiv (EL) 2015/1787, millega muudetakse nõukogu direktiivi 98/83/EÜ (olmevee kvaliteedi kohta) II ja III lisa (ELT L 260, 7.10.2015, lk 6).

⁽¹⁵⁾ Guidelines for drinking water quality, Fourth Edition, World Health Organisation, 2011 http://www.who.int/water_sanitation_health/publications/2011/dwq_guidelines/en/index.html.

Neljapäev, 28. märts 2019

säilitada. Selleks, et nende põhimõtete kohaldamine ei piirduks seirega, et kasutada aega ja ressursse oluliste riskidega tegelemisele ning kulutõhusate meetmete võtmisele seoses reostusallikaga ja vältida asjasse mittepuutuvate probleemidega seotud analüüse ja jõupingutusi, on asjakohane võtta kasutusele täielik riskipõhine käsitlus kogu tarneahelas, veevõtupiirkonnast varustussüsteemi ja kraanini. Kõnealune käsitlus peaks **põhinema omandatud teadmistel ja direktiivi 2000/60/EÜ alusel võetud meetmetel ning selles tuleks tõhusamalt arvesse võtta kliimamuutuse mõju veevarudele. Riskipõhine käsitlus peaks** koosnema kolmest osast: esiteks liikmesriigi poolset veevõtupiirkonnaga seotud ~~ohtude~~ **ohu** hindamisest (ohuhindamine) vastavalt WHO suunistele ja veeohutuskavasid käsitlevale käsiraamatule⁽¹⁶⁾; teiseks veekäitleja võimalusest kohandada seiret vastavalt peamistele riskidele (veevarustusriski hindamine) ning kolmandaks liikmesriigi poolset hindamisest, milles käsitletakse kinnistusesest jaotussüsteemidest tulenevaid võimalikke riske (nt *Legionella* bakter või plii) (kinnistusesest jaotusega seotud riskihindamine), **eelkõige prioriteetses valdustes**. Hindamisprotsessid tuleks regulaarselt läbi vaadata muu hulgas sellistele ohtudele reageerimiseks, mis tulenevad kliimaga seotud äärmuslikest ilmastikunähtustest, teadaolevatest inimtegevuse muutustest veevõtupiirkonnas või veeallikaga seotud juhtumitest. Riskipõhise käsitlusega tagatakse pidev teabevahetus pädevate astutuste ja ~~veekäitlejate vahel~~, **veekäitlejate ning teiste sidusrühmade, sealhulgas nende vahel, kes vastutavad saasteallikate või saasteohu eest. Erandina tuleks riskipõhise käsitluse rakendamist kohandada selliste merelaevadega seotud piirangutega, kus magestatakse vett ja millega veetakse reisijaid. Euroopa lipu all sõitvad merelaevad järgivad rahvusvahelistes vetes sõitmisel rahvusvahelist õigusraamistikku. Lisaks sellele on pardal olmevee veol ja tootmisel eripiirangud, mis tähendab, et käesoleva direktiivi sätteid tuleks vastavalt kohandada.** [ME 16]

(8a) **Veeressursside ebatõhus kasutamine, eelkõige veevarustuse taristu lekete puhul, toob endaga kaasa selle, et niigi nappi olmevett kasutatakse ülemäära. See takistab tõsiselt liikmesriikidel saavutada direktiivis 2000/60/EÜ sätestatud eesmärged.** [ME 17]

(9) Ohu hindamisel peaks ~~eelkõige pöörama tähelepanu~~ **tuleks lähtuda riskihindamise terviklikust käsitlusest, mille aluseks on selge eesmärk vähendada** olmevee tootmiseks vajaliku töötlemistaseme vähendamisele **vajalikkude töötlemistaset**, näiteks olmeveevõtuks kasutatavate veekogude saastumist **või saastumise ohtu** põhjustavate survetegurite vähendamise abil. Selleks peaksid liikmesriigid tegema kindlaks nende veekogudega seotud ohud ja võimalikud saasteallikad ning tegema selliste saasteainete seiret, mida nad peavad oluliseks näiteks kindlakstehtud ohtude tõttu (nt mikroplastid, nitraadid, pestitsiidid või ravimid, mis on kindlaks määratud vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2000/60/EÜ⁽¹⁷⁾), nende loodusliku esinemise tõttu veevõtupiirkonnas (nt arseen) või veekäitlejatelt saadud teabe põhjal (nt toorvee konkreetse parameetri äkiline suurenemine). ~~Neid parameetreid~~ **Kooskõlas direktiiviga 2000/60/EÜ tuleks neid parameetreid** kasutada piirina, mille ületamisel võtavad pädevad asutused veekogudele avalduva surve vähendamiseks meetmeid, näiteks ennetus- või leevendusmeetmeid (tehes vajaduse korral muu hulgas teadusuuringuid tervisemõju mõistmiseks), et neid veekogusid kaitsta ja lahendada saasteallikaga **saasteallika või saasteohuga** seotud probleemid koostöös ~~veekäitlejate ja sidusrühmadega~~ **kõikide sidusrühmadega, sealhulgas need, kes vastutavad saasteaine või võimalike saasteallikate eest. Kui liikmesriik leiab ohu hindamisel, et parameeter ei esine teatavas veevõtukohas, näiteks seetõttu, et aine ei esine põhjavetes või pinnaveses, peaks ta teavitama asjaomaseid veekäitlejaid ning ta peaks saama lubada neil selle parameetri seiresagedust vähendada või eemaldada selle parameetri kontrollitavate parameetrite loetelust veevarustusriski hindamata.** [ME 18]

(10) Ohuhindamisega seoses on direktiiviga 2000/60/EÜ ette nähtud, et liikmesriigid peavad olmeveevõtuks kasutatavad veekogud kindlaks määrama, teostama nende üle seiret ning võtma vajalikud meetmed hoidmaks ära nende kvaliteedi halvenemist, et vähendada olmeveeks sobiva vee tootmiseks vajalike veepuhastustoimingute ulatust.

⁽¹⁶⁾ Water Safety Plan Manual: step-by-step risk management for drinking water suppliers, World Health Organisation, 2009, http://apps.who.int/iris/bitstream/10665/75141/1/9789241562638_eng.pdf.

⁽¹⁷⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2000. aasta direktiiv 2000/60/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse veepoliitika alane tegevusraamistik (EÜT L 327, 22.12.2000, lk 1).

Neljapäev, 28. märts 2019

Kohustuste dubleerimise ärahoidmiseks peaksid liikmesriigid ohuhindamist tehes kasutama direktiivi 2000/60/EÜ artiklite 7 ja 8 ning V lisa kohaselt tehtud seire tulemusi, samuti meetmeid, mis on esitatud direktiivi 2000/60/EÜ artikli 11 kohastes liikmesriikide meetmeprogrammides.

- (11) Olmevee kvaliteedi hindamiseks kasutatavate parameetrite väärtused peavad olema täidetud kohas, kus olmevesi asjaomasele kasutajale kättesaadavaks tehakse. Samas võib olmevee kvaliteeti mõjutada kinnistusesine jaotussüsteem. WHO märgib, et liidus põhjustab kõigist veega levivatest patogeenidest suurimat tervisekahju *Legionella* bakter, **eriti *Legionella pneumophila* bakter, mis on põhjustanud enamiku leegionärihaiguse juhtumitest liidus**. See kandub edasi soojaveesüsteemide kaudu ja levib sissehingamisel, näiteks duši all pesemise käigus. Seega on bakteri levik selgelt seotud kinnistusesine jaotussüsteemiga. Ühepoolse kohustuse kehtestamine kõigi avalike ja eravalduste hõlmamiseks kõnealuse patogeeni seirega oleks ebamõistlikult kulukas ja **vastuolus subsidiaarsuse põhimõttega ning** seepärast on probleemiga tegelemiseks sobivam kinnistusesine jaotusega seotud riskihindamine, **keskendudes eelkõige prioriteetsetele valdustele**. Lisaks võiks kinnistusesine jaotusega seotud riskihindamise raames hinnata võimalikke riske, mis tulenevad olmeveega kokku puutuvatest toodetest ja materjalidest. Seega peaks kinnistusesine jaotusega seotud riskihindamine hõlmama muu hulgas prioriteetsete valduste seirele keskendumist, kinnistusesinest jaotussüsteemist ning sellega seotud toodetest ja materjalidest tulenevate riskide hindamist ning, olmeveega kokku puutuvate ehitustoodete toimivuse kontrollimist Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 305/2011⁽¹⁸⁾ kohase toimivusdeklaratsiooni alusel **toodetest ja materjalidest tulenevate riskide hindamist**. Koos toimivusdeklaratsiooniga tuleb esitada ka Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1907/2006⁽¹⁹⁾ artiklites 31 ja 33 osutatud teave. Kõnealusest hindamisest lähtudes peaksid liikmesriigid võtma kõik vajalikud meetmed tagamaks muu hulgas, et rakendatakse asjakohaseid kontrolli- ja haldusmeetmeid (nt haiguspuhangute korral), mis on kooskõlas WHO suunistega,⁽²⁰⁾ ning et ainete migratsioon ehitustoodetest ei ohusta inimeste tervist. Ilma et see piiraks määruse (EL) nr 305/2011 kohaldamist ja juhul kui nende meetmetega kaasneksid piirangud toodete ja materjalide vabale liikumisele liidus, peavad piirangud olema nõuetekohaselt põhjendatud ja rangelt proportsionaalsed ning ei tohi kujutada endast meelevaldse diskrimineerimise ega liikmesriikide vahelise kaubanduse varjatud piiramise vahendit **olmeveega kokku puutuvatest ainetest ja toodetest ei ohusta inimeste tervist**. [ME 19]
- (12) Töötlemise, seadmete ja materjalide kvaliteedi tagamist käsitlevate direktiivi 98/83/EÜ sätetega ei õnnestunud kõrvaldada siseturu takistusi seoses olmeveega kokku puutuvate ehitustoodete vaba ringlusega **ega inimeste tervise piisava kaitsega**. Tooteid kiidetakse endiselt heaks riigi tasandil ning liikmesriikides kohaldatakse eri nõudeid. See teeb toodete kogu liidus turustamise tootjate jaoks keeruliseks ja kulukaks. Tehnilised tõkked on võimalik tulemuslikult kõrvaldada üksnes juhul, kui kehtestatakse määruse (EL) nr 305/2011 kohaselt olmeveega kokku puutuvate ehitustoodete ühtlustatud tehnilised kirjeldused. Kõnealune määrus võimaldab töötada välja Euroopa

⁽¹⁸⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. märtsi 2011. aasta määrus (EL) nr 305/2011, millega sätestatakse ehitustoodete ühtlustatud turustustingimused ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 89/106/EMÜ (ELT L 88, 4.4.2011, lk 5).

⁽¹⁹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH) ning millega asutatakse Euroopa Kemikaaliamet, muudetakse direktiivi 1999/45/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 793/93 ja komisjoni määrus (EÜ) nr 1488/94 ning samuti nõukogu direktiiv 76/769/EMÜ ja komisjoni direktiivid 91/155/EMÜ, 93/67/EMÜ, 93/105/EÜ ja 2000/21/EÜ (ELT L 396, 30.12.2006, lk 1).

⁽²⁰⁾ „Legionella and the prevention of Legionellosis“, World Health Organisation, 2007, http://www.who.int/water_sanitation_health/emerging/legionella.pdf.

Neljapäev, 28. märts 2019

~~standardid~~ **Sellise olukorra on põhjustanud asjaolu, et puuduvad Euroopa tasandi minimaalsed hügieeninõuded kõikidele** olmeveega kokku puutuvate ehitustoodete hindamismeetodite ühtlustamiseks ning põhiomaduste toimivustasemega seotud piirtasemed ja klassid. Selleks **puutuvatele toodetele ja materjalidele, mis on vajalik liikmesriikide vahelise täieliku vastastikuse tunnustamise saavutamiseks. Tehnilised tõkked** on 2017. aasta standardimise töökavasse ⁽²¹⁾ lisatud standardimistaotlus, millega nõutakse konkreetselt määruse (EL) nr 305/2011 kohaste **võimalik tulemuslikult kõrvaldada ning kõikide** olmeveega kokku puutuvate ehitustoodete ja materjalide hügieeni ning ohutusnõuete standardimist, ning standard kavatsetakse välja anda 2018. aastaks. Harmoniseeritud standardi avaldamisega Euroopa **toodete ja materjalide vastavus liidu tasandil tagada üksnes juhul, kui kehtestatakse** liidu Teatajas luuakse alus teadlike otsuste tegemiseks seoses olmeveega kokku puutuvate ohutute ehitustoodete turule laskmise ja turul kättesaadavaks tegemisega **tasandi minimaalsed kvaliteedinõuded**. Seepärast tuleks välja jätta olmeveega kokku puutuvaid seadmeid ja materjale käsitlevad sätted, mis asendatakse osaliselt kinnistusise jaotusega seotud riskihindamist käsitlevate sätetega, mida täiendavad määrusel (EL) nr 305/2011 põhinevad asjaomased harmoniseeritud standardid **neid sätteid tugevdada selliste toodete ja materjalide ühtlustamismenetluse abil. Sealjuures tuleks eeskujul võtta kogemustest ja edusammudest mitmes liikmesriigis, kes on aastaid teinud üheskoos tööd õigusnormide lähendamiseks.** [ME 20]

- (13) iga liikmesriik peaks tagama seireprogrammide koostamise, et kontrollida olmevee vastavust käesoleva direktiivi nõuetele. Suurema osa käesoleva direktiivi kohasest seirest teevad veekäitlejad, **kuid vajaduse korral peaksid liikmesriigid selgitama, millisele pädevale asutusele kehtivad käesoleva direktiivi ülevõtmisest tulenevad kohustused**. Veekäitlejatele tuleks võimaldada teatavat paindlikkust seoses parameetritega, mille üle nad veevarustusriski hindamisel seiret teostavad. Kui parameetrit ei ilmne, peaks veekäitlejatel olema võimalik vähendada seire sagedust või loobuda asjaomase parameetri seirest täielikult. Veevarustusriski hindamist tuleks kohaldada enamiku parameetrite puhul. Siiski tuleks rea põhiparameetrite suhtes alati kohaldada teatava miinimumsagedusega seiret. Käesolevas direktiivis sätestatakse seiresagedus eelkõige vastavuskontrolli eesmärgil ja operatiivseiret käsitlevaid sätteid on vähe. Veekäitlejate äranägemisel võib olla vajalik täiendav operatiivseire, et tagada vee nõuetekohane töötlemine. Sellega seoses võivad veekäitlejad juhendada WHO suunistest ja veeohutuskavasid käsitlevast käsiraamatust. [ME 21]
- (14) Riskipõhise käsitluse peaksid järkjärgult kasutusele võtma kõik veekäitlejad, sealhulgas **väga väikesed, väikesed ja keskmise suurusega** veekäitlejad, arvestades et direktiivi 98/83/EÜ hindamise tulemusena selgus, et just viimastel esines riskipõhise käsitluse rakendamisel puudusi, mis olid kohati seotud tarbetute seiretoimingute kulukusega, **seejuures peaks olema võimalik lubada erandite tegemist väga väikestele käitlejatele**. Riskipõhise käsitluse rakendamisel tuleks arvesse võtta turvalisusega **turvalisuse ja põhimõttega „saastaja maksab“** seotud **käsitluse kaalutlusi. Väiksemate käitlejate puhul peaks pädev asutus seiretegevust toetama eksperditoe pakkumise kaudu.** [ME 188]
- (14a) **Selleks et pakkuda rahvatervise tugevaimat kaitset, peaksid liikmesriigid tagama riskipõhise käsitluse kohaldamisel vastutuse selge ja tasakaalustatud jagamise kooskõlas riikliku institutsioonilise ja õigusraamistikuga.** [ME 24]
- (15) Käesoleva direktiiviga kehtestatud standarditele mittevastavuse korral peaks asjaomane liikmesriik viivitamata välja uurima selle põhjuse ning võtma niipea kui võimalik vajalikke parandusmeetmeid veekvaliteedi taastamiseks. Olukordades, kus veevarustus kujutab potentsiaalset ohtu inimeste tervisele, tuleks sellise veega varustamine keelata ja selle kasutamist piirata. Lisaks on oluline selgitada, et liikmesriigid **ning kodanikke, keda see võib mõjutada, tuleks nõuetekohaselt teavitada. Lisaks** peaksid **liikmesriigid** mikrobioloogiliste ja keemiliste parameetritega seotud väärtuste miinimumnõuete ~~täitmatajätmist automaatselt käsitama potentsiaalse ohuna~~ **täitmata jätmise korral kindlaks tegema, kas väärtuste ületamine kujutab endast potentsiaalset ohtu inimeste tervisele või mitte. Selleks peavad liikmesriigid võtma eelkõige arvesse miinimumnõuete ületamise taset ja asjaomase parameetri liiki.** Kui olmevee kvaliteedi taastamiseks on vajalikud parandusmeetmed, eelistatakse vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 191 lõikele 2 meetmeid, mis likvideerivad probleemi põhjuse. [ME 25]

⁽²¹⁾ SWD(2016)0185.

Neljapäev, 28. märts 2019

(15a) **Oluline on hoida ära olukordi, kus saastatud vesi võib kahjustada inimeste tervist. Seepärast tuleks sellise veega varustamine keelata või selle kasutamist piirata.** [ME 26]

(16) Liikmesriikidel ei tohiks enam lubada **peaks olema lubatud teha** käesolevast direktiivist erandeid ~~teha~~. Erandeid kasutati esialgu selleks, et võimaldada liikmesriikidel kuni üheksa aasta jooksul kõrvaldada mittevastavused parameetrite väärtustele. Selgus, et See menetlus oli koormav nii **on osutunud** liikmesriikidele kui ka komisjonile. Lisaks kaasnes eranditega **direktiivi eesmärkide täitmisel kasulikuks**. Siiski tuleb märkida, et teatavatel juhtudel kaasnes selle menetlusega parandusmeetmete edasilükkumine, sest erandi tegemise võimalust käsitati **mõnikord** üleminekuperioodina. Seega tuleks erandeid käsitlev sätte välja jätta. Inimeste tervise kaitsmiseks tuleks parameetrite väärtuste ületamise korral kohaldada parandusmeetmetega seotud sätteid kohe ning erandi tegemise võimalust ei tohiks olla. Siiski, võttes arvesse ühelt poolt käesolevas direktiivis kavandatavate kvaliteediparameetrite rangemaks muutmist ning teiselt poolt üha sagedasemat uute saasteainete avastamist, mis nõuab ulatuslikemaid hindamis-, seire- ja juhtimismeetmeid, on vaja säilitada nendele uutele tingimustele vastav erandite tegemise kord, juhul kui need ei kujuta endast võimalikku ohtu inimeste tervisele ning olmeveevarustust asjaomasel piirkonnas ei ole muude mõistlike abinõudega võimalik säilitada. Seega tuleks direktiivi 98/83/EÜ erandeid käsitlevat sätet muuta nii, et tagada võimalikult kiiresti ja tõhusalt liikmesriikide vastavus käesoleva direktiivi nõuetele. Direktiivi 98/83/EÜ artikli 9 kohaselt liikmesriikidele tehtud erandeid, mis käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeval endiselt kehtivad, tuleks siiski kohaldada kuni jätkuvalt vastavalt erandi kehtivuse lõpuni, kuid neid ei tohiks pikendada **tegemise ajal kehtinud sätetega ette nähtud korrale.** [ME 27]

(17) Vastavalt WHO soovitudele kutsus komisjon oma 2014. aasta vastuses⁽²²⁾ Euroopa kodanikualgatusele „Right2Water“ liikmesriike üles tagama kõigile elanikele juurdepääsu minimaalsele veevarustusele. Samuti kohustus komisjon parandama „keskkonnapoliitika [...] kaudu jätkuvalt kogu elanikkonna juurdepääsu puhtale joogiveele“⁽²³⁾. See on kooskõlas Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklitega 1 ja 2. See on samuti kooskõlas ÜRO kestliku arengu 6. eesmärgiga ja sellega seotud sihiga „tagada kõikidele inimestele üldine ja õiglane juurdepääs ohutule ja taskukohasele joogiveele“. Õiglase juurdepääsu mõiste hõlmab mitmesuguseid aspekte, näiteks kättesaadavust (nt selle piiratus geograafilistel põhjustel, taristu puudumise tõttu või teatavate elanikkonna osade konkreetsete olude tõttu), kvaliteeti, vastuvõetavust ja taskukohasust. Seoses vee taskukohasusega on oluline meenutada, et **direktiiviga piiramata direktiivi 2000/60/EÜ artikli 9 lõike 4 kohaldamist, võivad liikmesriigid võtta kõnealuses direktiivis** sätestatud kulude katmise põhimõttest lähtuvaid veetariife kehtestades **võivad liikmesriigid võtta** arvesse elanikkonna majanduslike ja sotsiaalsete tingimuste erinevusi ja seepärast rakendada sotsiaaltariife või võtta meetmeid sotsiaalmajanduslikult halvas olukorras elanikkonnarühmade kaitsmiseks. Käesolevas direktiivis käsitletakse eelkõige neid veele juurdepääsu aspekte, mis on seotud kvaliteedi ja kättesaadavusega. Nende aspektide käsitlemiseks ja osana vastusest Euroopa kodanikualgatusele ning selleks, et aidata rakendada Euroopa sotsiaalõiguste samba 20. põhimõtet⁽²⁴⁾, mille kohaselt „igäihel on õigus saada juurdepääs kvaliteetsetele esmatähtsatele teenustele, sealhulgas vesi“, tuleks liikmesriikidele panna kohustus lahendada **taskukohase** vee kättesaadavusega seotud probleemid riigi tasandil, kuid samas tuleks neile jätta teatav vabadus **kaalutlusruum** otsustada, milliseid meetmeid täpselt rakendatakse. Kõnealuste probleemide lahendamiseks võib kasutada meetmeid, millega parandatakse olmevee üldist kättesaadavust, näiteks **vältides rahvatervise seisukohast põhjendamatu kvaliteedinõuete karmistamist, mis tõstaks vee hinda kodanike jaoks, ning** linnades vabalt juurdepääsetavate veevõtukohtade rajamise ning olmevee kasutamise edendamise teel, mis hõlmab olmevee tasuta pakkumist üldkasutatavates hoonetes ja restoranides, **restoranides, ostu- ja vaba aja veetmise keskustes, samuti transiidipunktides ja rahvarohketest kohtades, nagu raudtee- ja lennujaamad. Liikmesriikidel peaks olema õigus määrata selliste vahendite õige valik kindlaks oma riigi eripära arvesse võttes.** [ME 28]

⁽²²⁾ COM(2014)0177.

⁽²³⁾ COM(2014)0177, lk 12.

⁽²⁴⁾ Institutsioonide 17. novembri 2017. aasta ühine teadaanne Euroopa sotsiaalõiguste samba kohta (2017/C 428/09) (ELT C 428, 13.12.2017, lk 10).

Neljapäev, 28. märts 2019

- (18) Euroopa Parlament nõudis resolutsioonis Euroopa kodanikualgatuse „Right2Water“ järelemeetmete kohta⁽²⁵⁾, et „liikmesriigid peaksid pöörama erilist tähelepanu ühiskonna haavatavate rühmade vajadustele“⁽²⁶⁾. Samuti teadvustati komisjoni aruandes romasid käsitlevate riiklike integratsioonistrateegiatega ELi raamistiku rakendamise kohta⁽²⁷⁾ ja nõukogu soovitusel romade tõhusaks integratsiooniks liikmesriikides võetavate meetmete kohta⁽²⁸⁾ selliste vähemuskultuuride nagu romad, ~~sintiid~~, ja travellerid, ~~kaaled ja gens du voyage~~ eriolukorda, sõltumata sellest, kas nad on paiksed või mitte, eelkõige nende puuduliku juurdepääsu veele. Üldist konteksti silmas pidades on asjakohane, et liikmesriigid pööravad erilist tähelepanu haavatavatele ja tõrjutud rühmadele, võttes vajalikke meetmeid tagamaks nende rühmade juurdepääsu veele. **Võttes arvesse direktiivi 2000/60/EÜ artiklis 9 sätestatud veega seotud kulude katmise põhimõtet, peaksid liikmesriigid täiustama kaitsetute ja tõrjutud rühmade juurdepääsu veele, ohustamata samas kvaliteetse ja kõikide jaoks taskukohase veega varustamist.** Ilma et see piiraks liikmesriikide õigust kõnealuseid rühmi kindlaks määrata, peaks selliste rühmade hulka kuuluma vähemalt põgenikud, rändrahvaste kogukonnad, kodutud ja sellised vähemuskultuurid nagu romad, ~~sintiid~~, ja travellerid, ~~kaaled ja gens du voyage~~, sõltumata sellest, kas nad on paiksed või mitte. Sellised juurdepääsu tagamise meetmed, mille üle otsustavad liikmesriigid, võivad hõlmata näiteks alternatiivsete veevarustussüsteemide (individuaalsete veepuhastusseadmete) pakkumist, vee pakkumist paaksõidukitest (veokid ja tsisternid) ning laagritele vajaliku taristu loomist. **Kui nende kohustuste täitmise eest vastutavad kohalikud omavalitsused, peaksid liikmesriigid tagama, et neil on piisavad rahalised vahendid ning piisav tehniline ja materiaalne suutlikkus, ja peaksid neid asjakohaselt toetama, pakkudes näiteks eksperdituge. Eelkõige ei tohiks kaitsetute ja tõrjutud rühmade veega varustamine olla kohalike omavalitsuste jaoks ebaproportsionaalselt kulukas.** [ME 29]
- (19) Seitsmendas keskkonnaalases tegevusprogrammis aastani 2020 „Hea elu maakera võimaluste piires“⁽²⁹⁾ nõutakse, et üldsusele oleks riigi tasandil kättesaadav selge keskkonnateave. Direktiiviga 98/83/EÜ oli ette nähtud üksnes passiivne juurdepääs teabele, mis tähendab, et liikmesriigid pidid tagama ainult teabe kättesaadavuse. Kõnealust valdkonda käsitlevad sätted tuleks seega asendada, et tagada **tarbijatele arusaadava ja nende jaoks olulise** ajakohase teabe kerge kättesaadavus näiteks veebisaidi kaudu, mille linki aktiivselt levitatakse **brošüüri, veebisaidi või nutirakenduse kaudu**. Ajakohane teave peaks lisaks seireprogrammide tulemustele hõlmama ka ~~täiendavat teavet~~ **lisateavet**, mida üldsus võib kasulikuks pidada, näiteks ~~teavet näitajate kohta (rauasialdus, vee karedus, mineraalide sisaldus jne), millest sageli sõltub tarbijate hinnang kraaniveele. Seepärast tuleks direktiivi 98/83/EÜ~~ **veekäitlejate poolt veekvaliteedi parameetrite seireks võetud meetmete tulemused ja teave I lisa osas Ba loetletud indikaatorparameetrite kohta, mis ei ole seotud tervisega, anda teavet interneti vahendusel.** Väga suurte veekäitlejate puhul peaks olema internetis kättesaadav täiendav teave muu hulgas **energiatõhususe, haldamise, juhtimise, kulustruktuuri tariifide struktuuri** ja kohaldatava veetöötlemisviisi kohta. ~~Eeldatakse, et~~ **Eesmärgiks seatud** tarbijate parem teadlikkus **teadlikkuse suurendamine olulisest teabest ja suurem parem** läbipaistvus aitab kasvatada **peaks kasvatama** elanike usaldust vee vastu, mida neile pakutakse. ~~Prognooside kohaselt peaks usalduse kasvuga omakorda, ja veeteenuste vastu, ning sellega peaks kaasnema kraanivee laialdasem kasutamine~~ **joogiveena**, mis aitaks **võiks aidata** vähendada **plasti kasutamist ja** plastprügi kogust ja **ning** kasvuhoonegaaside heidet ~~ning avaldaks positiivset, ja positiivne~~ mõju kliimamuutuste leevendamisele ja keskkonnale üldiselt. [ME 30]
- (20) Samadel põhjustel ja tarbijate teadlikkuse suurendamiseks vee tarbimise mõjust, peaksid nad saama ka **hõlpsasti kättesaadavat** teavet (~~nt~~ **näiteks** arvetel või nutirakenduste kaudu) **aastas** tarbitud vee koguse, **tarbimise vähenemise või suurenemise kohta ja võrdluse kohta keskmise leibkonna tarbimisega, kui selline teave on**

⁽²⁵⁾ P8_TA(2015)0294.

⁽²⁶⁾ P8_TA(2015)0294, lõige 62.

⁽²⁷⁾ COM(2014)0209.

⁽²⁸⁾ Nõukogu 9. detsembri 2013. aasta soovitus (2013/C 378/01) romade tõhusaks integratsiooniks liikmesriikides võetavate meetmete kohta (ELT C 378, 24.12.2013, lk 1).

⁽²⁹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. novembri 2013. aasta otsus nr 1386/2013/EL, milles käsitletakse liidu üldist keskkonnaalast tegevusprogrammi aastani 2020 „Hea elu maakera võimaluste piires“ (ELT L 354, 28.12.2013, lk 171).

Neljapäev, 28. märts 2019

veekäitleja käsutuses, veekäitleja kehtestatud tariifi ~~kalustruktuuri~~ **struktuuri**, sealhulgas **selle** püsi- ja ~~muutuvkulu~~ **muutuvate osade** kohta, ning olmevee liitrihinna kohta, mis võimaldaks võrrelda kraanivee ja pudelivee hinda. [ME 31]

- (21) Põhimõtted **Aluspõhimõtted**, millest lähtutakse veetariifide kehtestamisel, **ilma et see piiraks direktiivi 2000/60/EÜ artikli 9 lõike 4 kohaldamist**, nimelt veeteenuste kulude katmise ja „saastaja maksab“ põhimõte, on sätestatud ~~direktiivis 2000/60/EÜ~~ **nimetatud direktiivis**. Samas ei ole alati tagatud veevarustusteenuste osutamise rahaline jätkusuutlikkus, mistõttu ei ole veetaristu hooldamisse tehtavad investeeringud alati piisavad. Seiremeetodite arenedes on eelkõige alainvesteeringust tulenevate lekte ~~ulatus tase~~ muutunud üha ilmsemaks ja veekao vähendamisele tuleks kaasa aidata liidu tasandil, et suurendada veetaristu tõhusust. Subsiidiarsuse põhimõtet silmas pidades tuleks selle probleemi lahendamiseks, **et suurendada läbipaistvust ja tarbijate teavitamist lekte ulatusest ja veevarustuse energiatõhususest teadlikkust sellest probleemist, peaks sellega seotud teavet tarbijatega jagama läbipaistvamalt**. [ME 32]
- (22) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/4/EÜ⁽³⁰⁾ eesmärk on tagada liikmesriikides Århusi konventsiooni kohane juurdepääsuõigus keskkonnateabele. Kõnealune direktiiv hõlmab ulatuslikke kohustusi, mis on seotud nii keskkonnateabe taotluspõhise kättesaadavaks tegemisega kui ka sellise teabe aktiivse levitamisega. Ka Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2007/2/EÜ⁽³¹⁾ kohaldamisala on lai ja hõlmab ruumiandmete, sealhulgas mitmesuguste keskkonnaküsimustega seotud andmekogumite jagamist. On oluline, et käesoleva direktiivi sätted, mis on seotud teabe kättesaadavuse ja andmevahetusala kokkulepetega, täiendaksid eelnimetatud direktiive ja ei looks eraldiseisvat õiguslikku süsteemi. Seega ei tohiks käesoleva direktiivi sätted, mis käsitlevad üldsuse teavitamist ja rakendamise seirega seotud teavet, piirata direktiivide 2003/4/EÜ ja 2007/2/EÜ kohaldamist.
- (23) Direktiiviga 98/83/EÜ ei sätestatud väikeste veekäitlejate aruandluskohustusi. Selle probleemi lahendamiseks ning pidades silmas vajadust rakendamist ja vastavust käsitleva teabe järele, tuleks võtta kasutusele uus süsteem, mille kohaselt liikmesriigid peavad koostama, ajakohastama ning komisjonile ja Euroopa Parlamendile kättesaadavaks tegema üksnes asjakohaseid andmeid, näiteks parameetrite väärtuste ületamise ja teatava tähtsusastmega juhtumite kohta. See peaks tagama, et halduskoormus jääb kõigi üksuste jaoks võimalikult väikeseks. Üldsuse juurdepääsu, aruandluse ja ametiasutuste vahelise andmevahetuse jaoks asjakohase taristu tagamiseks peaksid liikmesriigid andmenõuete kehtestamisel lähtuma direktiivist 2007/2/EÜ ja selle rakendusaktidest.
- (24) Liikmesriikide esitatud andmed on lisaks vastavuskontrollile hädavajalikud ka selleks, et komisjon saaks jälgida ja hinnata õigusakti tulemuslikkust võrreldes selle eesmärkidega; see omakorda oleks alus, millest lähtuda õigusakti hilisemal hindamisel vastavalt 13. aprillil 2016. aastal Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjoni vahel sõlmitud uues institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppe⁽³²⁾ punktile 22. Seda konteksti silmas pidades on vaja asjakohaseid andmeid, mis võimaldaks paremini hinnata direktiivi tõhusust, tulemuslikkust, asjakohasust ja ELi lisaväärtust, mistõttu on vaja tagada sobivad aruandlusmehhanismid, mida saaks samuti kasutada direktiivi tulevastel hindamistel.
- (25) Paremat õigusloomet käsitleva institutsioonidevahelise kokkuleppe punkti 22 kohaselt peaks komisjon tegema käesoleva direktiivi hindamise teatava ajavahemiku jooksul pärast selle ülevõtmiseks kehtestatud tähtpäeva. Hindamine peaks põhinema saadud kogemustel ja direktiivi rakendamise käigus kogutud andmetel, **kõigil olemasolevatel WHO soovitustel ning asjaomastel teadus-, analüütilistel ja epidemioloogilistel andmetel ning kõigil olemasolevatel WHO soovitustel**. [ME 34]

⁽³⁰⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2003. aasta direktiiv 2003/4/EÜ keskkonnateabele avaliku juurdepääsu ja nõukogu direktiivi 90/313/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 41, 14.2.2003, lk 26).

⁽³¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. märtsi 2007. aasta direktiiv 2007/2/EÜ, millega rajatakse Euroopa Ühenduse ruumiandmete infrastruktuur (INSPIRE) (ELT L 108, 25.4.2007, lk 1).

⁽³²⁾ ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.

Neljapäev, 28. märts 2019

- (26) Käesolevas direktiivis austatakse põhiõigusi ja järgitakse Euroopa Liidu põhiõiguste hartas tunnustatud põhimõtteid. Eelkõige on käesoleva direktiivi eesmärk edendada tervishoiu, üldist majandushuvi pakkuvate teenuste kättesaadavuse, keskkonnakaitse ja tarbijakaitsega seotud põhimõtteid.
- (27) Nagu Euroopa Kohus on korduvalt leidnud, oleks ELi toimimise lepingu artikli 288 kolmanda lõiguga direktiividele antud siduva mõjuga vastuolus, kui põhimõtteliselt välistatakse võimalus, et puudutatud isikud võiksid nõuda direktiiviga kehtestatud kohustuste täitmist. See seisukoht kehtib iseäranis direktiivi suhtes, mille eesmärk on kaitsta inimeste tervist olmevee saastatuse kahjuliku mõju eest. Seega, vastavalt Århusi konventsioonile keskkonnainfo kättesaadavuse ja keskkonnaasjade otsustamise üldsuse osalemise ning neis asjus kohtu poole pöördumise kohta ⁽³³⁾, peaks üldsusel olema juurdepääs õiguskaitsele, et aidata kaitsta iga inimese õigust elada keskkonnas, mille kvaliteet on tervise ja heaolu tagamiseks piisav. Lisaks, kui suur hulk inimesi on kannatanud massikahju samade ebaseaduslike tavade tõttu, mis on seotud käesoleva direktiiviga antud õiguste rikkumisega, peaks neil olema võimalik kasutada kollektiivseid õiguskaitsemehhanisme, kui liikmesriigid on sellised mehhanismid kehtestanud vastavalt komisjoni määrusele 2013/396/EL ⁽³⁴⁾.
- (28) Käesoleva direktiivi kohandamiseks teaduse ja tehnika arenguga ning ohuhindamist ja kinnistusesise jaotusega seotud riskihindamist käsitlevate seirenduete kindlaksmääramiseks tuleks komisjonile Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 290 kohaselt delegeerida volitus muuta käesoleva direktiivi lisasid I–IV **ning võtta meetmeid, mis on vajalikud artiklis 10a sätestatud muudatusteks**. On eriti oluline, et komisjon korraldaks ettevalmistava töö käigus asjakohased konsultatsioonid, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et need toimuksid kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises võrdne osalemine, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, kus arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist. Lisaks on direktiivi 98/83/EÜ I lisa C osa märkuse 10 kohane radioaktiivsete ainete seiresageduse ja -meetodite kehtestamise nõue aegunud nõukogu direktiivi 2013/51/Euratom ⁽³⁵⁾ vastuvõtmise tõttu ning tuleks seega välja jätta. Direktiivi 98/83/EÜ III lisa A osa teise lõigu kohane kõnealuse direktiivi muutmist käsitlev volitus ei ole enam vajalik ja tuleks seega välja jätta. [ME 35]
- (29) Selleks et tagada käesoleva direktiivi rakendamiseks ühetaolised tingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused, et ta saaks vastu võtta olmevett käsitleva kõigile veega varustatud isikutele pakutava teabe vormi ja esitamiseiga seotud üksikasjad ning liikmesriikide esitatava ja Euroopa Keskkonnaameti koostatava käesoleva direktiivi rakendamist käsitleva teabe vormi ja esitamiseiga seotud üksikasjad. Neid volitusi tuleks kasutada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011 ⁽³⁶⁾.
- (30) Ilma et see piiraks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2008/99/EÜ ⁽³⁷⁾ sätestatud nõuete kohaldamist, peaksid liikmesriigid kehtestama eeskirjad karistuste kohta, mida kohaldatakse käesoleva määruse sätete rikkumise korral, ja tagama nende rakendamise. Karistused peaksid olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.

⁽³³⁾ ELT L 124, 17.5.2005, lk 4.

⁽³⁴⁾ Komisjoni 11. juuni 2013. aasta soovitus ühiste põhimõtete kohta, mida kohaldatakse liikmesriikide keelava iseloomuga ja kahju hüvitamisele suunatud kollektiivsete õiguskaitsevahendite suhtes ELi õigusest tulenevate õiguste rikkumise puhul (ELT L 201, 26.7.2013, lk 60).

⁽³⁵⁾ Nõukogu 22. oktoobri 2013. aasta direktiiv 2013/51/Euratom, millega määratakse kindlaks nõuded elanikkonna tervise kaitsmiseks olmevees sisalduvate radioaktiivsete ainete eest (ELT L 296, 7.11.2013, lk 12).

⁽³⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

⁽³⁷⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. novembri 2008. aasta direktiiv 2008/99/EÜ keskkonna kaitsmise kohta kriminaalõiguse kaudu (ELT L 328, 6.12.2008, lk 28).

Neljapäev, 28. märts 2019

- (31) Direktiiviga 2013/51/Euratom on ette nähtud olmevees sisalduvate radioaktiivsete ainete seire erikord. Seega ei peaks käesolevas direktiivis sätestama radioaktiivsusega seotud parameetrite väärtusi.
- (32) Kuna käesoleva direktiivi eesmärki, milleks on inimeste tervise kaitse, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab neid meetmete ulatuse ja toime tõttu paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (33) Käesoleva direktiivi siseriiklikku õigusesse ülevõtmise kohustus peaks piirduma sätetega, mille sisu on võrreldes varasemate direktiividega oluliselt muudetud. Kohustus võtta üle muutmata sätteid tuleneb varasematest direktiividest.
- (34) Käesolev direktiiv ei tohiks piirata liikmesriikide kohustusi, mis on seotud V lisa B osas nimetatud direktiivide siseriiklikku õigusesse ülevõtmise tähtaegadega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Eesmärk

1. Käesolev direktiiv käsitleb olmevee kvaliteeti **kõikide jaoks kogu liidus**. [ME 36]
2. Käesoleva direktiivi eesmärk on kaitsta inimeste tervist olmevee mistahes saastatusest tulenevate kahjulike mõjude eest, tagades olmevee tervislikkuse ja puhtuse, **ning tagada olmevee üldine kättesaadavus**. [ME 163, 189, 207 ja 215]

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

1. „olmevesi“ – kogu vesi, algkujul või pärast töötlemist, mis on mõeldud joomiseks, keetmiseks, toiduvalmistamiseks või -tootmiseks, või muuks **toidu- või** olmeotstarbeks nii avalikes kui ka eravaldustes, **sealhulgas toiduainetööstuses**, olenemata päritolust ning sellest, kas see toimetatakse kätte jaotusvõrgu kaudu, antakse paakautost, või pakutakse pudelitesse ~~pandud allikaveena~~ **või mahutitesse panduna**. [ME 38]
2. „~~kinnistussisene~~ **elamu** jaotussüsteem“ – torustik, tarvikud ja seadmed, mis paigaldatakse nii avalikes kui ka eravaldustes üldjuhul inimtarbimiseks kasutatavate kraanide vahele ning jaotusvõrk, kuid üksnes juhul kui need ei kuulu veekäitleja vastutusalasse, kes tegutseb veekäitlejana vastavalt asjaomastele siseriiklikele õigusaktidele; [ME 39]
3. „veekäitleja“ – ~~üksus~~ **juriidiline isik**, kes tarnib ööpäevas keskmiselt vähemalt 10 m³ olmevett; [ME 40]
- 3a. „väga väike veekäitleja“ – veekäitleja, kes tarnib alla 50 m³ ööpäevas või teenindab alla 250 inimese; [ME 41]**
4. „väike veekäitleja“ – veekäitleja, kes tarnib alla 500 m³ ööpäevas või teenindab alla ~~5 000~~ **2 500** inimese; [ME 42]

Neljapäev, 28. märts 2019

- 4a. „keskmise suurusega veekäitleja“ – veekäitleja, kes tarnib vähemalt 500 m³ ööpäevas või teenindab vähemalt 2 500 inimest; [ME 43]
5. „suur veekäitleja“ – veekäitleja, kes tarnib vähemalt ~~500~~ 5 000 m³ ööpäevas või teenindab vähemalt ~~5 000~~ 25 000 inimest; [ME 44]
6. „väga suur veekäitleja“ – veekäitleja, kes tarnib vähemalt ~~5 000~~ 20 000 m³ ööpäevas või teenindab vähemalt ~~50 000~~ 100 000 inimest; [ME 45]
7. „prioriteetsed valdused“ – liikmesriigi kindlaks määratud suured valdused **mitteeluruumid**, kus on palju kasutajaid **inimesi, eelkõige kaitsetuid inimesi**, kes võivad kokku puutuda veega seotud riskidega; näiteks haiglad, tervishoiuasutused, **vanadekodud, koolid, ülikoolid ja muud haridusasutused, lastesõimed ja lasteaiad, spordi-, puhke-, vaba aja veetmise ja näituseruumid ja hooned**, majutusasutused, karistusasutused ja kámpingud; [ME 46]
8. „haavatavad ja tõrjutud rühmad“ – inimesed, kes on ühiskonnast isoleeritud diskrimineerimise või õiguskaitsse, ressursside või võimaluste puudumise tõttu ning kes puutuvad võrreldes ülejäänud ühiskonnaga rohkem kokku võimalike riskidega, mis on seotud nende tervise, ohutuse, puuduliku hariduse, kahjulike tavade praktiseerimisega, või muude riskidega.
- 8a. „toidukäitlemisettevõtja“ – toidukäitlemisettevõtja, nagu on määratletud määruse (EÜ) nr 178/2002 artikli 3 punktis 2. [ME 47]

Artikkel 3

Erandid

1. Käesolevat direktiivi ei kohaldata:

a) looduslike mineraalvete suhtes, mis on direktiivis 2009/54/EÜ osutatud vastutava asutuse poolt sellistena tunnustatud;

b) vee suhtes, mis on ravim direktiivi 2001/83/EÜ tähenduses.

1a. Olmevee suhtes, mida toidukäitlemisettevõtjad kasutavad inimtoiduks ette nähtud toodete või ainete tootmiseks, töötlemiseks, säilitamiseks või turustamiseks, kohaldatakse üksnes käesoleva direktiivi artikleid 4, 5, 6 ja 11. Käesoleva direktiivi artikleid ei kohaldata aga siis, kui toidukäitleja suudab pädevale riiklikule asutusele rahuldavalt tõendada, et tema kasutatava vee kvaliteet ei mõjuta tema tegevuse tulemusel saadavate toodete või ainete hügieeni ning need tooted või ained järgivad Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 852/2004 ⁽³⁸⁾ sätestatud norme. [ME 48]

1b. Pudelitesse või mahutitesse villitud olmevee tootjat ei käsitata veekäitlejana.

Käesoleva direktiivi sätteid kohaldatakse pudelitesse või mahutitesse villitud olmevee suhtes, kui need ei ole hõlmatud muude liidu õigusaktide kohaste kohustustega. [ME 49]

1c. Merelaevade suhtes, kus magestatakse vett, millega veetakse reisijad ja mis tegutsevad veekäitlejatena, kohaldatakse üksnes käesoleva direktiivi artikleid 1–7 ja 9–12 ning selle lisasid. [ME 50]

⁽³⁸⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määrus (EÜ) nr 852/2004 toiduainete hügieeni kohta (ELT L 139, 30.4.2004, lk 1).

Neljapäev, 28. märts 2019

2. Liikmesriigid võivad käesoleva direktiivi kohaldamisalast välja jätta:
- a) vee, mis on ette nähtud üksnes otstarbeks, mille puhul pädevad asutused on veendunud, et vee kvaliteet asjassepuutuvate tarbijate tervist mingil viisil otseselt ega kaudselt ei mõjuta;
 - b) olmevee, mis pärineb isiklikust veevarustusest jõudlusega keskmiselt kuni 10 m³ ööpäevas või mida kasutab kuni 50 inimest, välja arvatud juhul, kui selle veega varustamine toimub kommerts- või avalik-õigusliku tegevuse raames.
3. Liikmesriigid, kes on kasutanud lõike 2 punktis b nimetatud erandeid, tagavad asjassepuutuva elanikkonna teavitamise kõnealusest faktist ning mistahes meetmetest, mida on võimalik võtta inimeste tervise kaitseks olmevee mistahes viisil saastamisest tingitud kahjuliku mõju eest. Lisaks antakse asjassepuutuvale elanikkonnale viivitamata asjakohast nõu, kui kõnealuse vee kvaliteedi tõttu tekib võimalik ettenähtav oht inimeste tervisele.

Artikkel 4

Üldkohustused

1. Olenemata muudest liidu sätetest tulenevatest kohustustest võtavad liikmesriigid meetmeid, mis on vajalikud olmevee tervislikkuse ja puhtuse tagamiseks. Käesoleva direktiivi miinimumnõuete kohaldamisel käsitatakse olmevett tervisliku ja puhtana, kui see vastab kõigile järgmistele tingimustele:
- a) see ei sisalda mikroorganisme ja parasiite ega mistahes aineid sellisel arvul ega sellises koguses, mis kujutavad potentsiaalset ohtu inimeste tervisele;
 - b) see vastab I lisa A ja B osas sätestatud miinimumnõuetele;
 - c) liikmesriigid on võtnud kõik muud vajalikud meetmed, et täita ~~käesoleva direktiivi artiklites 5–12 nõuded, mis on sätestatud nendes.~~
 - i) **käesoleva direktiivi artiklites 4–12 olmevee puhul, mis toimetatakse lõpptarbijatele kätte jaotusvõrgu kaudu või mida antakse paakautost;**
 - ii) **käesoleva direktiivi artiklites 4, 5 ja 6 ning artikli 11 lõikes 4 toidukäitlemisettevõtja poolt pudelitesse või mahutitesse villitud olmevee puhul;**
 - iii) **käesoleva direktiivi artiklites 4, 5, 6 ja 11 olmevee puhul, mida toodab ja kasutab toidukäitlemisettevõtja toidu tootmiseks, töötlemiseks ja turustamiseks.** [ME 51]
2. Liikmesriigid tagavad, et käesoleva direktiivi rakendamiseks võetavad meetmed ~~ei järgiks~~ **täielikult ettevaatuspõhimõtet ega** tooks otseselt ega kaudselt kaasa olmevee praeguse kvaliteedi halvenemist ega olmevee valmistamiseks kasutatavate vete saastatuse mistahes viisil suurenemist. [ME 52]

2a. Liikmesriigid võtavad meetmeid tagamaks, et pädevad asutused hindavad nende territooriumil veelekke taset ning veelekke vähendamise võimalusi joogivee sektoris. Hindamisel võetakse arvesse asjaomaseid rahvatervise, keskkonna-, tehnilisi ja majanduslikke aspekte. Liikmesriigid võtavad 31. detsembriks 2022 vastu riiklikud eesmärgid veekäitlejate lekketaseme vähendamiseks oma territooriumil 31. detsembriks 2030. Liikmesriigid võivad pakkuda olulisi stiimuleid, et tagada riiklike eesmärkide täitmine oma territooriumil tegutsevate veekäitlejate poolt. [ME 53]

Neljapäev, 28. märts 2019

2b. Kui pädev asutus, kes vastutab olmevee tootmise ja jaotamise eest, annab kogu vee tootmise või jaotamise haldamise või osa sellest üle veekäitlejale, määratakse pädeva asutuse ja veekäitleja vahelises lepingus kindlaks mõlema poole kohustused, mis tulenevad käesolevast direktiivist. [ME 54]

Artikkel 5

Kvaliteedistandardid

1. Liikmesriigid kehtestavad olmevee osas kohaldatavate I lisa sätestatud parameetrite väärtused, mis peavad olema vähemalt sama ranged kui kõnealusel lisa esitatud väärtused. [ME 55]

1a. Lõike 1 kohaselt kindlaks määratud väärtused ei tohi olla vähem ranged kui need, mis on esitatud I lisa A, B ja B a osades. I lisa B a osas esitatud parameetrite väärtused määratakse kindlaks üksnes seire eesmärgil ning selleks, et tagada artikliga 12 kehtestatud nõuete täitmine. [ME 56]

2. Liikmesriik kehtestab I lisa nimetatud täiendavate parameetrite väärtused, kui seda nõuab inimeste tervise kaitse tema territooriumil või selle osas. Kehtestatud väärtused peavad vastama vähemalt artikli 4 lõike 1 punkti a tingimustele.

Liikmesriigid võtavad kõik vajalikud meetmed tagamaks, et veekvaliteedi parendajad, materjalid ja desinfitseerimiskord, mida kasutatakse veevarustussüsteemide desinfitseerimiseks, ei mõjuta negatiivselt olmevee kvaliteeti. Selliste ainete, materjalide ja korra kasutamise tingitud olmevee saastamist tuleb vähendada, kuid nii, et see ei kahjustaks desinfitseerimise tõhusust. [ME 57]

Artikkel 6

Vastavuskoht

1. Artikli 5 alusel kehtestatud väärtused I lisa A, B ja B C osas loetletud parameetritele, peavad olema täidetud: [ME 58]

a) jaotusvõrgu kaudu antava vee puhul ruumi või rajatise selles paigas, kus see väljub üldjuhul inimtarbimiseks kasutatavatest kraanidest;

b) paakautost antava vee puhul kohas, kus see paakautost väljub;

c) allikavee pudelitesse või mahutitesse villitud olmevee puhul kohas, kus vesi pudelitesse või mahutitesse pannakse; [ME 59]

ca) toidukäitlemisettevõtja kasutatava vee puhul, kui vett pakub veekäitleja, toidukäitlemisettevõtja kasutamiskohas. [ME 60]

1a. Esimese lõigu punktiga a hõlmatud vee puhul loetakse, et liikmesriigid on oma käesolevast direktiivist tulenevad kohustused täitnud, kui on võimalik tõendada, et mittevastavus artikliga 5 ette nähtud parameetritele on tingitud eravalduses jaotussüsteemist või selle hooldusest, välja arvatud prioriteetsetes valdustes. [ME 61]

Artikkel 7

Veeohutuse riskipõhine käsitlus

1. Liikmesriigid tagavad, et olmeveega varustamise, selle töötlemise ja jaotamise suhtes kohaldatakse riskipõhist käsitlust, mis koosneb järgmistest elementidest:

Neljapäev, 28. märts 2019

- a) **liikmesriikides tehtav** olmevee võtmiseks kasutatavate veekogude **või veekogude osade** ohuhindamine kooskõlas artikliga 8; [ME 62]
- b) veevarustusrisi hindamine, mille teeb veekäitleja tema tarnitava vee kvaliteedi **kaitsemiseks ja** seireks **igas veejaotussüsteemis**, kooskõlas artikliga 9 ja II lisa C osaga; [ME 63]
- c) kinnistusesise jaotusega seotud riskihindamine kooskõlas artikliga 10.

1a. Liikmesriigid võivad kohandada riskipõhise käsitlemise rakendamist, kahjustamata käesoleva direktiivi eesmärki, mis puudutab olmevee kvaliteeti ja tarbijate tervist, kui esinevad erilised piirangud, mis tulenevad geograafilistest asjaoludest, nagu veejaotustsooni kaugus või juurdepääsetavus. [ME 64]

1b. Liikmesriigid tagavad riskipõhise käsitlemise kohaldamiseks liikmesriikide poolt kindlaks määratud vastutuse selge ja asjakohase jaotuse sidusrühmade vahel seoses olmevee võtmiseks kasutatavate veekogude ja kinnistusesise jaotussüsteemidega. Selline vastutuse jaotus peab vastama nende institutsioonilisele ja õiguslikule raamistikule. [ME 65]

2. Ohuhindamine peab olema tehtud hiljemalt ... [3 aastat pärast käesoleva direktiivi ülevõtmise lõppkuupäeva]. See vaadatakse läbi iga kolme aasta tagant, **võttes arvesse direktiivi 2000/60/EÜ artiklis 7 sätestatud nõuet, mille kohaselt liikmesriigid määravad kindlaks veekogud**, ning vajaduse korral seda ajakohastatakse. [ME 66]

3. ~~Stuure ja väga suurte~~ Veekäitlejate puhul peab veevarustusrisi hindamine olema tehtud hiljemalt ... [3 aastat pärast käesoleva direktiivi ülevõtmise lõppkuupäeva] ning väikeste veekäitlejate puhul [6 aastat pärast käesoleva direktiivi ülevõtmise lõppkuupäeva]. Need vaadatakse läbi korrapäraste ajavahemike järel, mis ei ole rohkem kui kuus aastat, ning vajaduse korral neid ajakohastatakse. [ME 67]

3a. Liikmesriigid võtavad käesoleva direktiivi artiklite 8 ja 9 kohaldamiseks vajalikke parandusmeetmeid direktiivi 2000/60/EÜ artiklis 11 sätestatud meetmeprogrammide ning artiklis 13 sätestatud vesikonna majanduskavade raames. [ME 68]

4. Kinnistusesise jaotusega seotud riskihindamine peab olema tehtud **artikli 10 lõikes 1 osutatud valdustes** hiljemalt ... [3 aastat pärast käesoleva direktiivi ülevõtmise lõppkuupäeva]. See vaadatakse läbi iga kolme aasta tagant ning vajaduse korral seda ajakohastatakse. [ME 69]

Artikkel 8

Olmevee võtmiseks kasutatavate veekogude ohuhindamine, **ohtude seire ja juhtimine** [ME 70]

1. Ilma et see piiraks direktiivi 2000/60/EÜ ~~artiklite 6 ja 7~~ **ja eelkõige selle artiklite 4–8** kohaldamist, tagavad liikmesriigid **koos nende vee eest vastutavate pädevate asutustega** selliseid olmevee võtmiseks kasutatavaid veekogusid hõlmava ohuhindamise, mis annavad ööpäevas keskmiselt üle 10 m³ vett. Ohuhindamine sisaldab järgmisi elemente: [ME 71]

- a) ohuhindamisega hõlmatud veekogudes **või nende osades** kõigi veevõtukohtade kindlakstegemine ja geograafiliste viidetega varustamine. **Kuna käesolevas punktis osutatud andmete puhul on tegemist potentsiaalselt tundlike andmetega, eriti mis puudutab rahvatervise kaitset, peavad liikmesriigid tagama, et neid andmeid kaitstakse ja need edastatakse üksnes asjakohastele asutustele;** [ME 72]
- b) kui kooskõlas direktiivi 2000/60/EÜ artikli 7 lõikega 3 on kehtestatud kaitsevööndid, siis nende ~~ja lõelause~~ direktiivi artiklis 6 osutatud kaitsealade kaardistamine; [ME 73]

Neljapäev, 28. märts 2019

- c) ohuhindamisega hõlmatud veekogusid mõjutavate ohtude ja võimalike reostusallikate kindlakstegemine. **Selliseid uuringuid ja reostusallikate kindlakstegemist ajakohastatakse korrapäraselt, et tuvastada uusi aineid, mis mõjutavad mikroplasti, eelkõige PFASi.** Selleks võivad liikmesriigid kasutada direktiivi 2000/60/EÜ artikli 5 kohast inimtegevuse mõju ülevaadet ning kõnealuse direktiivi II lisa punkti 1.4 alusel märkimisväärse koormuse kohta kogutud teavet; [ME 216]
- d) ohuhindamisega hõlmatud veekogude **või nende osade** korrapärane seire järgmistest loeteludest valitud asjakohaste saasteainete üle **saasteainete üle, mis on veevarustuse puhul olulised ning mis on valitud järgmistest loeteludest:** [ME 75]
- i) käesoleva direktiivi I lisa A ja B osas loetletud parameetrid;
 - ii) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/118/EÜ⁽³⁹⁾ I lisa loetletud põhjavee saasteained ning saasteained ja reostuse näitajad, millele liikmesriigid on kehtestanud läviväärtused kooskõlas kõnealuse direktiivi II lisaga;
 - iii) prioriteetsed ained ja teavad muud saasteained, mis on loetletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2008/105/EÜ⁽⁴⁰⁾ I lisa;
 - iv) **I lisa C a osa parameetrid ainult seire otstarbel või** muud sellised asjakohased saasteained nagu mikroplastid, **tingimusel et on kehtestatud artikli 11 lõikes 5b sätestatud metoodika mikroplasti mõõtmiseks,** või valgalale iseloomulikud saasteained, mille liikmesriigid on kindlaks teinud direktiivi 2000/60/EÜ artikli 5 kohase inimtegevuse mõju ülevaate ning kõnealuse direktiivi II lisa punkti 1.4 alusel märkimisväärse koormuse kohta kogutud teabe põhjal. [ME 76]

Liikmesriigid valivad seire eesmärgil punktides i–iv välja parameetrid, ained või saasteained, mida peetakse asjakohasteks punkti c alusel kindlaks tehtud ohte või lõike 2 kohaselt veekäitlejate esitatud teavet silmas pidades.

Liikmesriigid ~~võivad~~ **võivad** korrapärase seire eesmärgil **ning selleks, et tuvastada uute uurimiste käigus uusi kahjulikke aineid,** kasutada muude liidu õigusaktide kohaselt tehtud seiret **ja ette nähtud uurimissuutlikkust.** [ME 217]

Väga väikestele veekäitlejatele võib teha käesoleva lõike punktides a, b ja c osutatud nõuetest erandi tingimusel, et pädeval asutusel on eelnevad ja ajakohastatud dokumenteeritud teadmised kõnealustes punktides osutatud asjaomastest parameetritest. Pädev asutus vaatab selle erandi läbi vähemalt iga kolme aasta tagant ja vajaduse korral ajakohastab seda. [ME 77]

2. Veekäitlejad, kes operatiivseire kohaldamisel teostavad seiret oma toorvee üle, peavad teavitama pädevat asutust seiratavate parameetrite, ainete või saasteainete suundumustest ja ebatavalistest kontsentratsioonidest.

~~3. Liikmesriigid teavitavad veekäitlejaid, kes kasutavad veevõtuks ohuhindamisega hõlmatud veekogu, lõike 1 punkti d kohaselt tehtud seire tulemustest ning võivad kõnealuste seiretulemuste põhjal:~~

a) nõuda veekäitlejalt teatavate parameetrite täiendavat seiret või töötlemist;

⁽³⁹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2006. aasta direktiiv 2006/118/EÜ, mis käsitleb põhjavee kaitset reostuse ja seisundi halvenemise eest (ELT L 372, 27.12.2006, lk 19).

⁽⁴⁰⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta direktiiv 2008/105/EÜ, mis käsitleb keskkonnakvaliteedi standardeid veepoliitika valdkonnas ning millega muudetakse nõukogu direktiive 82/176/EMÜ, 83/513/EMÜ, 84/156/EMÜ, 84/491/EMÜ, 86/280/EMÜ ja tunnistatakse need sejärel kehtetuks ning muudetakse direktiivi 2000/60/EÜ (ELT L 348, 24.12.2008, lk 84).

Neljapäev, 28. märts 2019

b) lubada veekäitlejatel veevarustusrisiki hindamist tegemata vähendada teatavate parameetrite seire sagedust, eeldusel et need ei ole põhiparameetrid II lisa B osa punkti 1 tähenduses ning et ei ole ühtegi tegurit, mille puhul oleks põhjust eeldada, et see võib põhjustada veekvaliteedi halvenemise. [ME 78]

4. Sellistel juhtudel, kui veekäitlejal lubatakse lõike 2 punkti b kohaselt seiresagedust vähendada, jätkavad liikmesriigid kõnealuste parameetrite korrapärasest seiret ohuhindamisega hõlmatud veekogus. [ME 79]

5. Liikmesriigid võtavad lõigete 1 ja 2 ning direktiivi 2000/60/EÜ alusel kogutud teabe põhjal koostöös veekäitlejate ja muude sidusrühmadega järgmised meetmed või tagavad nende meetmete võtmise veekäitlejate poolt: [ME 80]

a) ennetusmeetmed vajaliku töötlemise vähendamiseks ning veekvaliteedi tagamiseks, sealhulgas direktiivi 2000/60/EÜ artikli 11 lõike 3 punktis d osutatud meetmed; [ME 178]

aa) nad tagavad, et saastajad võtavad koostöös veekäitlejate ja muude asjaomaste sidusrühmadega ennetavaid meetmeid, et vähendada või vältida nõutava töötlemise taset ja kaitsta vee kvaliteeti, sealhulgas meetmeid, millele on osutatud direktiivi 2000/60/EÜ artikli 11 lõike 3 punktis d, ning lisameetmeid, mida peetakse vajalikuks käesoleva artikli lõike 1 punkti d kohaselt tehtud seire põhjal; [ME 82]

b) leevendusmeetmed, mida peetakse vajalikuks lõike 1 punkti d kohaselt tehtud seire põhjal, et teha kindlaks reostusallikas ja see kõrvaldada. ning vältida mis tahes täiendavat töötlemist, kui ennetusmeetmeid ei peeta teostatavateks või piisavalt mõjusateks, et reostusallikas õigeaegselt kõrvaldada; [ME 83]

ba) kui punktides aa ja b sätestatud meetmeid ei ole peetud piisavaks, et tagada inimeste tervise nõuetekohane kaitse, nõuavad nad, et veekäitlejad teeksid veevõtu- või töötlemiskohas teatavate parameetrite täiendavat seiret, kui see on terviseriskide vältimiseks rangelt vajalik. [ME 84]

Liikmesriigid vaatavad kõiki neid meetmeid korrapäraselt üle.

5a. Liikmesriigid teavitavad veekäitlejaid, kes kasutavad veevõtuks ohuhindamisega hõlmatud veekogu või selle osasid, lõike 1 punkti d kohaselt tehtud seire tulemustest ning võivad kõnealuste seiretulemuste põhjal, samuti lõigete 1 ja 2 alusel saadud ning vastavalt direktiivile 2000/60/EÜ kogutud teabe põhjal:

a) lubada veekäitlejatel veevarustusrisiki hindamist nõudmata vähendada teatavate parameetrite seire sagedust või seiratavate parameetrite arvu, eeldusel et need ei ole põhiparameetrid II lisa B osa punkti 1 tähenduses ning et ei ole ühtegi tegurit, mille puhul oleks põhjust eeldada, et see võib põhjustada vee kvaliteedi halvenemise;

b) kui veekäitlejal lubatakse punkti a kohaselt seiresagedust vähendada, jätkavad liikmesriigid kõnealuste parameetrite korrapärasest seiret ohuhindamisega hõlmatud veekogus. [ME 85]

Artikkel 9

Veevarustusrisiki hindamine, seire ja juhtimine [ME 86]

1. Liikmesriigid tagavad, et veekäitlejad teostavad **kooskõlas II lisa C osaga** veevarustusrisiki hindamise, nähes neile ette võimaluse kohandada ükskõik millise sellise parameetri, mis on loetletud I lisa osades A, B ja B osas ja **Ba ning** mis ei ole II lisa B osa kohaselt põhiparameeter, seire sagedust sõltuvalt nende esinemisest toorvees. [ME 87]

Neljapäev, 28. märts 2019

Kõnealuste parameetrite puhul tagavad liikmesriigid, et veekäitlejad võivad kõrvale kalduda II lisa B osas esitatud seiresagedusest kooskõlas C osa II lisa spetsifikatsioonidega, **sõltuvalt nende esinemisest toorvees ja veepuhastusseadmetest.** [ME 88]

Selleks peavad **võtavad** veekäitlejad arvesse võtta käesoleva direktiivi artikli 8 alusel tehtud ohuhindamise ning direktiivi 2000/60/EÜ artikli 7 lõike 1 ja artikli 8 alusel tehtud seire tulemusi. [ME 89]

1a. Liikmesriigid võivad teha lõikest 1 erandi väga väikestele veekäitlejatele, tingimusel et pädeval asutusel on varasemad ja ajakohastatud dokumenteeritud teadmised asjaomastest parameetritest ning tema hinnangul ei põhjusta selline erand ohtu inimeste tervisele, ning ilma et see piiraks asutuse kohustusi vastavalt artiklile 4.

Pädev asutus vaatab erandi läbi iga kolme aasta järel või siis, kui valgalas on avastatud uus reostusohu, ning ajakohastab seda vajaduse korral. [ME 90]

2. Veevarustusriski hindamise peavad kinnitama pädevad asutused **hindamise eest vastutavad veekäitlejad, kes tagavad, et nad järgivad käesolevat direktiivi. Selleks võivad veekäitlejad paluda toetust pädevatelt asutustelt.**

Liikmesriigid võivad nõuda, et pädevad asutused kiidaksid heaks või jälgiks id veekäitlejate veevarustusriski hindamisi. [ME 91]

2a. Tuginedes lõike 1 kohaselt tehtud veevarustusriski hindamise tulemustele, tagavad liikmesriigid, et veekäitlejad koostavad tuvastatud riskidega kohandatud ning veekäitleja suurusega proportsionaalse veeohutuskava. Veeohutuskava võib hõlmata näiteks veega kokkupuutuvate materjalide kasutamist, vee töötlemise aineid, lekkivatest torudest tulenevaid võimalikke ohtusid või meetmeid praeguste või tulevaste probleemidega, nt kliimamuutustega kohanemiseks, ning täpsemalt määravad selle kindlaks liikmesriigid. [ME 92]

Artikkel 10

Kinnistusesise jaotusega seotud riskihindamine, **seire ja riskide juhtimine** [ME 93]

1. Liikmesriigid tagavad, et **prioriteetsetes valdustes** tehakse kinnistusesise jaotusega seotud riskihindamine, mis hõlmab järgmisi elemente: [ME 94]

a) kohapealsete jaotussüsteemide ning seotud toodete ja materjalidega seotud võimalike riskide hindamine ning selle hindamine, kas need mõjutavad vee kvaliteeti kohas, kus vesi väljub tavaliselt olmevee võtuks kasutatavast kraanist, eelkõige prioriteetsetes valdustes, kus vett pakutakse üldsusele; [ME 95]

b) I lisa C osas loetletud parameetrite korrapärase seire **prioriteetsetes** valdustes, kus võimalikku ohtu inimeste tervisele peetakse kõige suuremaks. Seirega seoses asjakohased parameetrid ja valdused valitakse välja on punkti a kohaselt tehtud hindamise alusel **käigus tuvastatud konkreetsed ohud vee kvaliteedile.** [ME 96]

Liikmesriigid võivad esimeses lõigus osutatud **Korrapärase** seirega seoses **tagavad liikmesriigid prioriteetsetes valdustes rajatistele juurdepääsu proovide võtmiseks ning võivad** kehtestada seirestrateegia, mis keskendub prioriteetsetele valdustele **eeskätt seoses Legionella pneumophila bakteriga;** [ME 97]

c) selle kontrollimine, kas olmeveega kokkupuutuvate ehitustoodete **toodete ja materjalide** toimivus on **inimeste tervise kaitseks** nõuetekohane seoses põhiomadustega, mis on seotud ehitistele esitatavate põhinõuetega vastavalt määruse (EL) nr 305/2011 I lisa punkti 3 alapunktile e. [ME 98]

Neljapäev, 28. märts 2019

ca) selle kontrollimine, kas kasutatud materjalid sobivad kokkupuuteks olmeveega ning kas artiklis 11 sätestatud nõuded on täidetud. [ME 99]

2. Kui liikmesriigid leiavad lõike 1 punkti a kohaselt tehtud hindamise alusel, et **prioriteetsete valduste** kinnistusesest jaotussüsteemist või sellega seotud toodetest või materjalidest tuleneb risk inimeste tervisele või kui lõike 1 punkti b kohane seire näitab, et I lisa C osas esitatud parameetrite väärtusi ei järgita, ~~peavad~~ **tagavad** liikmesriigid: **asjakohaste meetmete võtmise I lisa C osas esitatud parameetrite väärtustele mittevastavuse riski kõrvaldamiseks või vähendamiseks.**

- a) ~~võtma kõik asjakohased meetmed, et kõrvaldada I lisa C osas esitatud parameetrite väärtustele mittevastavuse risk või seda riski vähendada;~~
- b) ~~võtma kõik vajalikud meetmed, millega tagatakse, et olmevee ettevalmistamisel või jaotamisel kasutatavatest ehitustoodetest pärit ainete või kemikaalide migratsioon ei ohustaks ei otseselt ega kaudselt inimeste tervist;~~
- e) ~~võtma koostöös veekäitlejatega muud meetmed, näiteks rakendama asjakohaseid puhastusmeetodeid, et muuta vee laadi või omadusi enne selle tarnimist, vähendades või likvideerides seeläbi riski, et vesi pärast jaotusvõrgu läbimist parameetrite väärtustele ei vasta;~~
- d) ~~nõuetekohaselt teavitama ja nõustama tarbijaid vee tarbimise ja kasutamise tingimustest ning võimalikest meetmetest, millega vältida riski uuesti avaldumist;~~
- e) ~~korraldama koolituse torulukkseppadele ja muude valdkondade töötajatele, kes tegelevad kohapealsete jaotussüsteemidega ning ehitustoodete paigaldamisega;~~
- f) ~~seoses Legionella bakteriga tagama, et on kehtestatud tõhusad kontrolli- ja haldusmeetmed võimalike haiguspuhangute ennetamiseks ja tõrjumiseks. [ME 100]~~

2a. Selleks et vähendada kinnistusesest jaotusega seotud riske kõigis kinnistusesest jaotussüsteemides, peavad liikmesriigid:

- a) **ärgitama avalike ja eravalduste omanikke tegema kinnistusesest jaotusega seotud riskide hindamisi;**
- b) **teavitama tarbijaid ning avalike ja eravalduste omanikke meetmetest, mille eesmärk on kõrvaldada või vähendada olmevee kvaliteedinormide mittetäitmise riske, mis tulenevad kinnistusesest jaotussüsteemist;**
- c) **nõuetekohaselt teavitama ja nõustama tarbijaid vee tarbimise ja kasutamise tingimustest ning võimalikest meetmetest, millega vältida riski uuesti avaldumist;**
- d) **edendama koolitusi torulukkseppadele ja muude valdkondade töötajatele, kes tegelevad kinnistusesest jaotussüsteemidega ning veega kokkupuutuvate toodete ja materjalide paigaldamisega, ning**
- e) **seoses Legionella bakteriga ja eriti Legionella pneumophila bakteriga tagama, et on kehtestatud tõhusad ja riskidega proportsionaalsed kontrolli- ja haldusmeetmed haiguspuhangute ennetamiseks ja tõrjumiseks. [ME 101]**

Neljapäev, 28. märts 2019

Artikkel 10a

Olmeveega kokkupuutuvate toodete, ainete ja materjalide minimaalsed hügieeninõuded

1. Liikmesriigid võtavad kõik vajalikud meetmed tagamaks, et ained ja materjalid, millest toodetakse uusi olmeveega kokku puutuvaid tooteid, mis on turule lastud ja mida kasutatakse vee võtmiseks, käitlemiseks või jaotamiseks, või selliste ainete seonduvad lisandid:

- a) ei vähendaks otseselt ega kaudselt käesoleva direktiiviga ette nähtud inimeste tervise kaitset;
- b) ei mõjutaks olmevee lõhna ega maitset;
- c) ei esineks olmevees kontsentratsioonis, mis ületab taseme, mis on vajalik selle eesmärgi saavutamiseks, milleks neid kasutatakse, ning
- d) ei soodustaks mikroobide teket.

2. Selleks et tagada lõike 1 ühtlustatud kohaldamine, võtab komisjon ... [kolm aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva] kooskõlas artikliga 19 vastu delegeeritud õigusakte käesoleva direktiivi täendamiseks, kehtestades minimaalsed hügieeninõuded ja loetelu ainetest, mida kasutatakse olmeveega kokkupuutuvate materjalide tootmiseks ja mis on liidus heaks kiidetud, sealhulgas konkreetsed migratsiooni piirmäärad ja kasutamise eritingimused, kui see on asjakohane. Komisjon vaatab seda loetelu korrapäraselt läbi ja ajakohastab seda, võttes arvesse uusimaid teaduse ja tehnoloogia arenguid.

3. Selleks et aidata komisjonil lõikes 2 osutatud delegeeritud õigusakte vastu võtta ja muuta, moodustatakse alaline komitee liikmesriikide nimetatud esindajatest, kes võivad kasutada ekspertide või nõustajate abi.

4. Olmeveega kokkupuutuvad materjalid, mis on hõlmatud muude liidu õigusaktidega, näiteks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 305/2011⁽⁴¹⁾, peavad olema kooskõlas käesoleva artikli lõigetega 1 ja 2. [ME 102]

Artikkel 11

Seire

1. Liikmesriigid võtavad kõik vajalikud meetmed, et tagada olmevee kvaliteedi korrapärane seire, kontrollimaks, et ~~tarbijatele kättesaadav vesi~~ see vastab käesoleva direktiivi nõuetele ning eelkõige artikli 5 alusel kindlaksmääratud parameetrite väärtustele. Proove tuleb võtta sellisel viisil, et need esindaksid tarbitava vee kvaliteeti kogu aasta lõikes. Lisaks võtavad liikmesriigid meetmeid tagamaks, et kui olmevee valmistamise või jaotamise osaks on desinfitseerimine, kontrollitakse desinfitseerimise tõhusust ning võimalikku desinfitseerimise kõrvalsaadustest tulenev saaste hoitakse nii madalal kui võimalik, ilma et see desinfitseerimist kahjustaks. [ME 103]

2. Lõikes 1 sätestatud kohustuse täitmiseks kehtestatakse igasuguse olmevee jaoks seireprogrammid vastavalt II lisa A osale. Need seireprogrammid koosnevad järgmistest elementidest:

- a) I lisa A ja B osas loetletud parameetrite seire ning kooskõlas artikli 5 lõikega 2, II lisaga ning, kui tehakse veevarustusriski hindamine, kooskõlas artikliga 9 kehtestatud parameetrite seire;

⁽⁴¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. märtsi 2011. aasta määrus (EL) nr 305/2011, millega sätestatakse ehitustoodete ühtlustatud turustustingimused ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 89/106/EMÜ (ELT L 88, 4.4.2011, lk 5).

Neljapäev, 28. märts 2019

b) I lisa C osas loetletud parameetrite seire, mis on artikli 10 lõike 1 punktiga b ette nähtud kinnistusisese jaotusega seotud riskihindamisel;

c) ohu hindamisel artikli 8 lõike 1 punkti d kohaselt ette nähtud seire.

3. Proovivõtukohtad määravad kindlaks pädevad asutused ning need peavad vastama II lisa D osas sätestatud asjaomastele tingimustele.

4. Liikmesriigid peavad järgima III lisa sätestatud parameetrite analüüsi spetsifikatsioone kooskõlas järgmiste põhimõtetega:

a) kasutada võib III lisa A osas nimetatata analüüsimeetodeid, kui on võimalik tõendada, et saadud tulemused on vähemalt sama usaldusväärsed, kui saadakse ettenähtud meetoditega; selleks esitatakse komisjonile kogu vajalik teave kõnealuste meetodite ja nende samaväärsuse kohta;

b) III lisa B osas loetletud parameetrite puhul võib kasutada mistahes analüüsimeetodit, kui see vastab kõnealuse lisaga ettenähtud nõuetele.

5. Liikmesriigid tagavad, et iga juhtumi puhul eraldi tehakse täiendavat seiret ainete ja mikroorganismide üle, mille osas ei ole parameetri väärtust artikli 5 alusel kindlaks määratud, kui on alust arvata, et neid võib olla sellistes kogustes või sellisel arvul, mis kujutab potentsiaalset ohtu inimeste tervisele.

5a. Liikmesriigid edastavad komisjonile I lisa C a osas loetletud parameetrite kohase seire tulemused ... [kolm aastat alates käesoleva direktiivi jõustumise kuupäevast] ja seejärel kord aastas.

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 19 vastu delegeeritud õigusakte käesoleva määruse muutmiseks, et ajakohastada I lisa C a osas esitatud seire alla võetud ainete loetelu. Komisjon võib otsustada lisada loetellu aineid, kui on oht, et sellised ained võivad olmevees esineda ja kujutada inimeste tervisele ohtu, kuigi teaduslikult ei ole nende ohtlikkust inimeste tervisele tõestatud. Selles tugineb komisjon eeskätt WHO teadusuuringutele. Kõikide uute ainete lisamist põhjendatakse nõuetekohaselt vastavalt käesoleva direktiivi artiklile 1. [ME 104]

5b. Hiljemalt ... [aasta pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva] võtab komisjon kooskõlas artikliga 19 vastu delegeeritud õigusakte käesoleva direktiivi täiendamiseks, et võtta kasutusele meetodika I lisa Ca osas loetletud seire alla võetud mikroplastide mõõtmiseks. [ME 105]

Artikkel 12

Parandusmeetmed ja kasutuspiirangud

1. Liikmesriigid tagavad, et artikli 5 alusel kehtestatud parameetrite väärtustele mittevastavust **artiklis 6 osutatud nõuetele vastavuse hindamise kohas** uuritakse viivitamata, et teha kindlaks selle põhjus. [ME 106]

2. Kui artikli 4 lõikega 1 ettenähtud kohustuste täitmiseks võetud meetmetest hoolimata ei vasta olmevesi artikli 5 alusel kehtestatud parameetrite väärtustele, tagavad asjassepuutuvad liikmesriigid, et niipea kui võimalik võetakse vajalikud parandusmeetmed selle kvaliteedi taastamiseks, ning korraldavad eelisjärjekorras nende ellurakendamise, pidades muu hulgas silmas asjassepuutuva parameetri väärtuse ületamise määra ning potentsiaalset ohtu inimeste tervisele.

I lisa C osas esitatud parameetrite väärtustele mittevastavuse korral hõlmavad parandusmeetmed artikli 10 lõike 2a punktides a–f sätestatud meetmeid. [ME 107]

Neljapäev, 28. märts 2019

3. Olenemata sellest, kas parameetrite väärtustele mittevastavust on esinenud või mitte, tagavad liikmesriigid, et inimeste tervisele potentsiaalselt ohtliku olmevee tarbimiseks andmine keelatakse või selle kasutamist piiratakse ning võetakse mistahes muud parandusmeetmed, mis on vajalikud inimeste tervise kaitseks.

Liikmesriigid käsivad igasugust mittevastavust I lisa A ja B osas esitatud parameetrite väärtustele ~~automaatselt~~ potentsiaalse ohuna inimeste tervisele, **välja arvatud juhul, kui pädevad asutused leiavad, et parameetrite väärtustele mittevastavus on väga väike.** [ME 108]

4. Lõigetes 2 ja 3 kirjeldatud juhtudel, **kui parameetrite väärtuste järgimata jätmist peetakse potentsiaalseks ohuks inimeste tervisele**, võtavad liikmesriigid võimalikult kiiresti kõik järgmised meetmed: [ME 109]

- a) teavitavad kõiki mõjutatud tarbijaid potentsiaalsest ohust inimeste tervisele ja selle põhjustest, parameetri väärtuse ületamisest ning võetud parandusmeetmest, sealhulgas keelavatest, piiravatest või muudest meetmetest;
- b) annavad tarbijatele vajalikku nõu vee tarbimise ja kasutamise tingimuste kohta ning ajakohastavad oma soovitusi korrapäraselt, võttes arvesse potentsiaalseid haavatavaid rühmi;
- c) teavitavad tarbijaid kohe, kui on kindlaks tehtud, et potentsiaalset ohtu inimeste tervisele enam ei ole ning teatavad neile, et teenus toimib taas tavapärasel viisil.

Punktides a, b ja c osutatud meetmed võetakse koostöös asjaomase veekäitlejaga. [ME 110]

5. **Kui nõuetele vastavuse hindamise kohas tuvastatakse mittevastavus, siis otsustavad** pädevad asutused või muud asjaomased organid ~~otsustavad~~, milliseid meetmeid tuleb lõike 3 alusel võtta, pidades silmas võimalikke katkestamisest või piiramisest tulenevaid ohte inimeste tervisele. [ME 111]

Artikkel 12a

Erandid

1. Liikmesriigid võivad ette näha erandeid I lisa B osas sätestatud või artikli 5 lõike 2 alusel kehtestatud parameetrite väärtustest kuni nende poolt kindlaksmääratava piirväärtuseni, tingimusel et sellised erandid ei kujuta potentsiaalset ohtu inimeste tervisele ning et asjaomases piirkonnas ei ole olmeveevarustust muude mõistlike abinõudega võimalik säilitada. Erandeid võib teha ainult järgmistel juhtudel:

- a) uus veevarustustsoon;
- b) veevarustustsoonis on tuvastatud uus saasteallikas või on äsja otsitud või leitud uusi parameetreid.

Erandeid tehakse nii lühikeseks ajaks kui võimalik ning nende kehtivusaeg ei tohi ületada kolme aastat, mille lõppedes korraldavad liikmesriigid läbivaatamise, et teha kindlaks, kas on tehtud piisavaid edusamme.

Erandjuhul võib liikmesriik teha esimese lõigu punktide a ja b osas teise erandi. Kui liikmesriik kavatses teha kõnealuse teise erandi, edastab ta läbivaatuse tulemused koos teise erandi tegemise otsuse põhjendustega komisjonile. Teise erandi kehtivus ei tohi ületada kolme aastat.

2. Kõikides lõike 1 kohaselt tehtud erandites täpsustatakse järgmisi andmeid:

- a) erandi põhjus;

Neljapäev, 28. märts 2019

- b) *asjaomane parameeter, varasemad vastavad seiretulemused ning erandiga lubatav maksimaalne lubatud väärtus;*
- c) *geograafiline piirkond, ööpäevas tarbimiseks antava vee kogus, asjaomane elanikkond ning kas mõjutatud on mõni asjassepuutuv toiduainetetööstuse ettevõte;*
- d) *asjakohane seirekava, vajaduse korral tihedama seiresagedusega;*
- e) *vajalike parandusmeetmete kava lühikokkuvõte, sealhulgas tööde ajakava ja maksumuse prognoos ning sätted läbivaatamise kohta ning*
- f) *erandi vajalik kehtivusaeg.*

3. Kui pädevad asutused leiavad, et parameetri väärtusele mittevastavus on väike ning artikli 12 lõike 2 alusel võetavatest meetmetest piisab probleemi lahendamiseks 30 päeva jooksul, ei ole tarvis lõikes 2 ette nähtud teavet erandisse märkida.

Sel juhul sätestavad pädevad asutused või muud asjaomased organid erandis üksnes asjassepuutuva parameetri lubatava maksimumväärtuse ning probleemi lahendamiseks võimaldatava aja.

4. Lõikele 3 ei saa enam tugineda, kui konkreetse veevarustuse mittevastavus ühe parameetri väärtusele on väldanud viimase 12 kuu jooksul kokku rohkem kui 30 päeva.

5. Iga liikmesriik, kes teeb käesoleva artikli alusel erandeid, tagab, et mis tahes kõnealusest erandist mõjutatud elanikkonda teavitatakse erandist ja selle tingimustest viivitamata ja nõuetekohaselt. Lisaks tagab liikmesriik vajaduse korral nende konkreetsete elanikerühmade nõustamise, kellele erand võib olla eriti ohtlik.

Esimeses lõigus nimetatud kohustused ei kehti lõikes 3 kirjeldatud olukorras, kui pädevad asutused ei otsusta teisiti.

6. Välja arvatud lõike 3 kohaselt tehtud erandite korral, teavitavad liikmesriigid komisjoni kahe kuu jooksul kõikidest eranditest, mida on tehtud päevas keskmiselt rohkem kui 1 000 m³ vee tarnimise või rohkem kui 5 000 inimese varustamise kohta, ning edastavad komisjonile lõikes 2 nimetatud teabe.

7. Käesolevat artiklit ei kohaldata olmevee suhtes, mis on ette nähtud pudelites või mahutites müümiseks. [ME 112]

Artikkel 13

Olmevee kättesaadavus

1. Ilma et see piiraks direktiivi 2000/60/EÜ artikli 9 ning subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtte kohaldamist kohaldamist, võtavad liikmesriigid – *arvestades seejuures veejaotuse kohalikke ja piirkondlikke perspektiive ja asjaolusid* – kõik vajalikud meetmed, et suurendada olmevee üldist kättesaadavust kõigi jaoks ning edendada selle kasutamist oma territooriumil. See hõlmab kõiki järgmisi meetmeid:

- a) selliste inimeste kindlakstegemine, kelle jaoks olmevesi ei ole kättesaadav, ning selle põhjuse väljaselgitamine (nt kuulumine haavatavasse või kellel on sellele piiratud juurdepääs, sh haavatavad ja tõrjutud rühmad) rühmad, ning puuduliku kättesaadavuse põhjuse väljaselgitamine, selliste inimeste puhul vee kättesaadavuse suurendamise võimaluste hindamine ja meetmete võtmine ning nende inimeste teavitamine jaotusvõrguga ühinemise võimalustest või alternatiivsetest olmevee saamise võimalustest;

Neljapäev, 28. märts 2019

- aa) olmevee kättesaadavuse tagamine riiklikul tasandil;
- b) avalikus ruumis olmevee tasuta pakkumiseks vajaliku väli- ja sisetingimustes sobiva varustuse, **sh taastäitmise kohtade** hankimine ja hooldamine, **eelkõige suure möödujate arvuga piirkondades; seda tehakse tehnilise teostatavuse korral ja viisil, mis on proportsionaalne vajadusega kõnealuste meetmete järele, ning võttes arvesse konkreetseid kohalikke tingimusi, nagu kliima ja geograafia;**
- c) olmevee kasutamise edendamine järgmiste meetmete abil:
- i) kampaaniad kodanike teavitamiseks ~~olmevee~~ **kraanivee kõrge**st kvaliteedist **ja teadlikkuse suurendamiseks lähimast tähistatud taastäitmise kohast;**
- ia) kampaaniad, et ärgitada inimesi kandma kaasas korduvkasutatavaid veepudeleid ning algatused teadlikkuse suurendamiseks taastäitmise kohtadest;
- ii) ~~olmevee sellise vee~~ tasuta pakkumise ~~toetamine~~ **tagamine** asutustes ja üldkasutatavates hoonetes **ning ühekordselt kasutatavatesse plastpudelitesse või -mahutitesse pandud vee kasutamisest loobumise soodustamine sellistes asutustes ja hoonetes;**
- iii) **klientidele** olmevee tasuta **või väikese tasu eest** pakkumise toetamine restoranides, sööklates ning toitlustusteenuste osutamisel. [ME 113, 165, 191, 208, 166, 192, 169, 195, 170, 196, 197 ja 220]

2. Lõike 1 punkti a kohaselt kogutud teabe alusel võtavad liikmesriigid kõik vajalikud ~~meetmed~~ **meetmed, mida nad peavad vajalikuks ja asjakohaseks**, et tagada olmevee kättesaadavus haavatavatele ja tõrjutud rühmadele. [ME 114]

Kui olmevesi ei ole selliste rühmade jaoks kättesaadav, teavitavad liikmesriigid neid viivitamata nende kasutatava vee kvaliteedist ning kõigist meetmetest, mida saab võtta, et vältida kõnealuse vee igasugusest saastumisest tulenevat kahjulikku mõju inimeste tervisele.

2a. Kui käesolevas artiklis sätestatud kohustused langevad siseriikliku õiguse alusel kohalikele ametiasutustele, tagavad liikmesriigid, et neil asutustel on vahendid ja ressursid, et tagada juurdepääs olmeveele ning et kõik sellega seotud meetmed on proportsionaalsed asjaomase jaotusvõrgu läbilaskevõime ja suurusega. [ME 173, 199 ja 209]

2b. Võttes arvesse artikli 15 lõike 1 punkti a sätete kohaselt kogutud andmeid, teeb komisjon liikmesriikide ja Euroopa Investeerimispannaga koostööd liidu selliste omavalitsuste toetamiseks, kellel puudub vajalik kapital, mis võimaldaks neil saada tehnilist abi, kättesaadavaid liidu rahalisi vahendeid ja pikaajalisi laene soodsa intressimääraga, eelkõige selleks, et hooldada ja uuendada veetaristut kõrge kvaliteediga vee pakkumise tagamiseks ning laiendada vee- ja kanalisatsiooniteenuseid haavatavatele ja tõrjutud elanikkonnarühmadele. [ME 174, 200 ja 210]

Artikkel 14

Üldsuse teavitamine

1. Liikmesriigid tagavad kooskõlas IV lisaga kõigile teenuse saajatele piisava, **ajakohase** ja ~~ajakohase~~ **juurdepäätava** olmeveealase teabe kättesaadavuse internetis **või muul kasutajasõbralikul viisil, täites seejuures kohaldatavaid andmekaitse eeskirju.** [ME 116]

Neljapäev, 28. märts 2019

2. Liikmesriigid tagavad, et kõik teenuse saajad saavad korrapäraselt ja vähemalt kord aastas ning kõige sobivamal ja **kergesti juurdepääsetaval** kujul (nt arvega või nutirakenduse kaudu) ~~ilma küsimata~~, **nagu pädevad asutused on otsustanud**, järgmise teabe: [ME 117]

a) **kui kulud kaetakse tariifisüsteemi kaudu, teave** olmevee kuupmeetri eest võetava tariifi ~~kulustruktuur~~ **kohta**, sealhulgas püsi- ja muutuvkulud, esitades vähemalt järgmiste elementidega seotud kulud **muutuvkulude jaotuse kohta**: [ME 118]

i) veekäitlejate võetud meetmed artikli 8 lõike 5 kohase ohuhindamise kohaldamisel; [ME 119]

ii) olmevee töötlemine ja jaotamine; [ME 120]

iii) heitvee kogumine ja puhastamine; [ME 121]

iv) artikli 13 kohaselt võetud meetmed, kui veekäitleja on need meetmed võtnud; [ME 122]

aa) **teave olmevee kvaliteedi kohta, sealhulgas indikaatorparameetrid**; [ME 123]

b) **kui kulud kaetakse tariifisüsteemi kaudu**, tarnitava olmevee hind ~~liitri~~ ja kuupmeetri kohta **ja arvel esitatud hind vee liitri kohta**; **kui kulusid ei kaeta tariifisüsteemi kaudu, veesüsteemi kantud kogukulud aastas, et tagada vastavus käesolevale direktiivile, koos taustteabega ja asjakohase teabega selle kohta, kuidas piirkonda olmeveega varustatakse**; [ME 124]

ba) **olmevee töötlemine ja jaotamine**; [ME 125]

c) kodumajapidamise tarbitud kogus vähemalt aasta või arveldusperioodi kohta koos **kodumajapidamise** aasta tarbimissuundumustega, **kui see on tehniliselt teostatav ja ainult juhul, kui see teave on veekäitlejale kättesaadav**; [ME 126]

d) kodumajapidamise veetarbimise võrdlus aastate kaupa koos ~~sama kategooria~~ kodumajapidamise keskmise tarbimisega, **kui see on asjakohane vastavalt punktile c**; [ME 127]

e) link veebisaidile, kust leiab IV lisas esitatud teabe.

Komisjon võib võtta vastu rakendusakte, milles sätestatakse esimese lõigu kohaselt esitatava **Liikmesriigid näevad ette selge kohustuste jaotuse veekäitlejate, sidusrühmade ja pädevate kohalike asutuste vahel, mis puudutab** teabe vormi ja edastusviisi. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 20 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega **esitamist vastavalt esimesele lõigule. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 19 vastu delegeeritud õigusakte, et käesolevat direktiivi täiendada ning määrata kindlaks esimese lõigu kohaselt esitatava teabe vorm ja edastusviis**. [ME 128]

3. Lõiked 1 ja 2 ei piira direktiivide 2003/4/EÜ ja 2007/2/EÜ kohaldamist.

Artikkel 15

Rakendamise järelevalvet käsitlev teave

1. Ilma et see piiraks direktiivi 2003/4/EÜ ja direktiivi 2007/2/EÜ kohaldamist, teevad liikmesriigid Euroopa Keskkonnaameti abiga järgmist:

a) koostavad ... [6 aastat pärast käesoleva direktiivi ülevõtmise lõppkuupäeva] andmekogumi, mis sisaldab teavet artikli 13 kohaselt võetud meetmete ning liikmesriigi elanikkonna selle osa kohta, kelle jaoks on olmevesi kättesaadav, ning ajakohastavad seda iga kuue aasta järel;

Neljapäev, 28. märts 2019

- b) koostavad ... [kolm aastat pärast käesoleva direktiivi ülevõtmise lõppkuupäeva] andmekogumi, mis sisaldab vastavalt artikli 8 ja artikli 10 kohaselt tehtud ohuhindamist ja kinnistusisese jaotusega seotud riskihindamist, sealhulgas järgmisi elemente:
- i) artikli 8 lõike 1 punkti a kohaselt kindlaks tehtud veevõtukohtad;
 - ii) artikli 8 lõike 1 punkti d ja artikli 10 lõike 1 punkti b kohase seire tulemused ning
 - iii) kokkuvõtlik teave artikli 8 lõike 5 ja artikli 10 lõike 2 kohaselt võetud meetmete kohta;
- c) koostavad andmekogumi, mis sisaldab artiklite 9 ja 11 kohaselt kogutud seireandmeid I lisa A ja B osas kehtestatud parameetrite väärtuste ületamise korral ning teavet artikli 12 kohaselt võetud parandusmeetmete kohta, ning seejärel ajakohastavad seda kord aastas;
- d) koostavad andmekogumi, mis sisaldab teavet sellistest joogiveega seotud vahejuhtumitest, millega on kaasnenud potentsiaalne ~~ohu~~ risk inimeste tervisele, olenemata sellest, kas parameetrite väärtusi ületati või mitte, ning mis kestsid kauem kui 10 järjestikust päeva ja mõjutasid vähemalt tuhandet inimest, sealhulgas selliste vahejuhtumite põhjused ja artikli 12 kohaselt võetud parandusmeetmed. [ME 129]

Vajaduse korral kasutatakse nende andmekogumite esitamiseks direktiivi 2007/2/EÜ artikli 3 lõikes 4 määratletud ruumiandmeteenuseid.

2. Liikmesriigid tagavad, et komisjonil, Euroopa Keskkonnaametil ning Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskusel oleks juurdepääs lõikes 1 osutatud andmekogumitele.
3. Euroopa Keskkonnaamet avaldab liikmesriikide kogutud andmete põhjal korrapäraselt kogu liitu hõlmava ülevaate, või teeb seda komisjoni esitatud taotluse alusel, ning ajakohastab seda regulaarselt.

Kogu liitu hõlmav ülevaade sisaldab vajaduse korral käesoleva direktiiviga saavutatud tulemuste ja mõju näitajaid, kogu liitu hõlmavaid ülevaatlikke kaarte ning liikmesriikide ülevaatearuandeid.

4. ~~Komisjon võib~~ **Komisjonil on õigus** võtta **kooskõlas artikliga 19** vastu ~~rakendusakte, milles sätestatakse~~ **delegeeritud õigusakte, et käesolevat direktiivi täiendada ning sätestada** lõigete 1 ja 3 kohaselt esitatava teabe vorm ja edastusviis, sealhulgas üksikasjalikud nõuded lõikes 3 osutatud näitajate, kogu liitu hõlmavate ülevaatlikke kaartide ja liikmesriikide ülevaatearuannete kohta. [ME 130]

~~Esimeses lõigus osutatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 20 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.~~ [ME 131]

Artikkel 16**Õiguskaitse kättesaadavus**

1. Liikmesriigid tagavad, et füüsilistel või juriidilistel isikutel või nende ühendustel, organisatsioonidel või rühmadel on kooskõlas siseriiklike õigusaktide või tavaga õigus pöörduda kohtusse või seaduse alusel loodud muu sõltumatu ja erapooletu asutuse poole artiklite 4, 5, 12, 13 ja 14 rakendamisega seotud otsuste, tegevuse või tegevusetuse materiaalse või protsessuaalse õiguspärasuse vaidlustamiseks, eeldusel, et üks järgmistest tingimustest on täidetud:

a) neil on küllaldane huvi;

b) nad väidavad, et nende õigusi on kahjustatud, kui liikmesriigi menetlusseadus seab selle eeltingimuseks.

Neljapäev, 28. märts 2019

2. Liikmesriigid määravad kindlaks, millises etapis võib otsuseid, seadusi, tegevust või tegevusetust vaidlustada.
3. Liikmesriigid määravad kindlaks, mis moodustab küllaldase huvi ja õiguse kahjustatuse, kooskõlas eesmärgiga teha õiguskaitsse asjaomasele üldsusele laialdaselt kättesaadavaks.

Sel eesmärgil käsitatakse lõike 1 punkti a kohaldamisel piisavana selliste keskkonnakaitset edendavate valitsusväliste organisatsioonide huvi, kes vastavad siseriiklike õigusaktide nõuetele.

Samuti eeldatakse, et sellistel organisatsioonidel on õigusi, mida saab kahjustada lõike 1 punkti b tähenduses.

4. Lõiked 1, 2 ja 3 ei välista eelneva läbivaatamise menetluse võimalust haldusasutuses ega mõjuta nõuet ammendada halduskorras läbivaatamise menetlused enne asja kohtusse läbivaatamisele saatmist, kui siseriiklikes õigusaktides on selline nõue.
5. Kõik lõigetes 1 ja 4 osutatud menetlused peavad olema ausad, õiglased, õigeaegsed ja mitte takistavalt kulukad.

Liikmesriigid tagavad, et üldsusele tehtaks kättesaadavaks praktiline teave halduslikus või kohtulikus korras läbivaatamise menetluste kasutamise kohta.

Artikkel 17

Hindamine

1. Komisjon hindab käesolevat direktiivi ... [12 aastat pärast käesoleva direktiivi ülevõtmise lõppkuupäeva]. Hindamine põhineb muu hulgas järgmistel elementidel:

- a) käesoleva direktiivi rakendamisel saadud kogemused;
- b) liikmesriikide artikli 15 lõike 1 kohaselt koostatud andmekogud ning Euroopa Keskkonnaameti poolt kooskõlas artikli 15 lõikega 3 koostatud kogu liitu hõlmavad ülevaadet;
- c) asjakohased teadus-, analüütilised ja epidemioloogilised andmed;
- d) Maailma Terviseorganisatsiooni soovitused, kui need on olemas.

2. Komisjon pöörab direktiivi tulemuslikkuse hindamisel erilist tähelepanu järgmistele aspektidele:

- a) artiklis 7 sätestatud riskipõhine käsitlus;
- b) artikli 13 sätted vee kättesaadavuse kohta **ning elanikkonna osakaalu kohta, kellel puudub juurdepääs veele**; [ME 132]
- c) artikli 14 sätted ja IV lisa, mis puudutavad üldsusele esitatavat teavet, **sealhulgas kasutajasõbralik liidu tasandi ülevaade IV lisa punktis 7 loetletud teabest**. [ME 133]

2a. Hiljemalt ... [viis aastat pärast käesoleva direktiivi ülevõtmise lõplikku tähtaega] – ja edaspidi vastavalt vajadusele – esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande olmeveeallikatele mikroplastidest, ravimitest ja vajaduse korral võimalikest uutest saasteainetest tulenevate võimalike ohtude kohta ning nendega seotud terviseriskide kohta. Komisjonil on õigus võtta vajaduse korral kooskõlas artikliga 19 vastu delegeeritud õigusakte käesoleva direktiivi täiendamiseks, et kehtestada olmevees esinevate mikroplastide, ravimite ja muude uute saasteainete piirnormid. [ME 134]

Neljapäev, 28. märts 2019

Artikkel 18

Lisade läbivaatamine ja muutmine

1. Vähemalt iga viie aasta järel vaatab komisjon I lisa läbi, pidades silmas teaduse ja tehnika arengut.

Komisjon vaatab liikmesriikide artikli 15 kohaselt koostatud andmekogumites sisalduvate ohuhindamise ja kinnistuisese jaotusega seotud riskihindamise tulemuste põhjal läbi II lisa ja hindab, kas seda on vaja kohandada või kehtestada kõnealuste riskihindamiste jaoks uusi seirespetsifikatsioone.

2. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 19 vastu delegeeritud õigusakte, et muuta vajaduse korral I–IV lisa nende kohandamiseks teaduse ja tehnika arenguga või artikli 8 lõike 1 punkti d ja artikli 10 lõike 1 punkti b kohast ohuhindamist ja kinnistuisese jaotusega seotud riskihindamist käsitlevate seirenõuete sätestamiseks.

2a. Hiljemalt ... [viis aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva] vaatab komisjon läbi, kas artikkel 10a on toonud kaasa piisava hügieeninõuete ühtlustumise seoses materjalide ja toodetega, mis puutuvad kokku olmeveega, ning võtab vajaduse korral edasisi meetmeid. [ME 135]

Artikkel 19

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. Artikli 18 lõikes 2 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile määramata ajaks alates ... [käesoleva direktiivi jõustumise kuupäev].
3. Euroopa Parlament või nõukogu võib artikli 18 lõikes 2 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.
4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon 2016. aasta 13. aprilli institutsioonivahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtete kohaselt iga liikmesriigi määratud ekspertidega.
5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
6. Artikli 18 lõike 2 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväiteid või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväiteid. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

Artikkel 20

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab komitee. Kõnealune komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5 .

Artikkel 21

Karistused

Liikmesriigid kehtestavad karistusnormid, mida kohaldatakse käesoleva direktiivi alusel vastu võetud siseriiklike sätete rikkumise korral, ning võtavad kõik vajalikud meetmed, et tagada kõnealuste normide rakendamine. Ettenähtud karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad. Liikmesriigid teatavad komisjonile nendest normidest ja meetmetest ... [kaks aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist] ning seejärel kõigist neid mõjutavatest muudatustest.

Neljapäev, 28. märts 2019

Artikkel 22

Ülevõtmine

1. Liikmesriigid kehtestavad artiklite 2 ja 5–21 ning I–IV lisa järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid ... [2 aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist]. Liikmesriigid edastavad kõnealuste meetmete teksti viivitamata komisjonile.

Kui liikmesriigid need normid vastu võtavad, lisavad nad nendesse normidesse või nende normide ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Samuti lisavad liikmesriigid märkuse, et kehtivates õigus- ja haldusnormides esinevaid viiteid käesoleva direktiiviga kehtetuks tunnistatud direktiividele käsitatakse viidetena käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi ja kõnealuse märkuse sõnastuse näevad ette liikmesriigid .

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastu võetud põhiliste siseriiklike õigusnormide teksti.

Artikkel 23

Kehtetuks tunnistamine

1. Direktiiv 98/83/EÜ, mida on muudetud V lisa A osas loetletud õigusaktidega, tunnistatakse kehtetuks alates [päev pärast artikli 22 lõike 1 esimeses lõigus sätestatud kuupäev] ilma et see piiraks liikmesriikide kohustusi seoses V lisa B osas märgitud direktiivide siseriiklikku õigusesse ülevõtmise tähtaegadega.

Viiteid kehtetuks tunnistatud direktiivile käsitatakse viidetena käesolevale direktiivile ja neid loetakse VI lisas esitatud vastavustabeli kohaselt.

2. Erandeid, mille liikmesriigid on teinud vastavalt direktiivi 98/83/EÜ artiklile 9 ja mis on ... [käesoleva direktiivi ülevõtmise lõppkuupäev] endiselt kohaldatavad, kohaldatakse edasi kuni nende kestuse lõpuni. ~~Seejärel nende kohaldamist ei pikendata.~~ [ME 136]

Artikkel 24

Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 25

Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

...

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

Neljapäev, 28. märts 2019

I LISA**OLMEVEE KVALITEEDI HINDAMISEKS KASUTATAVATE PARAMEETRITE VÄÄRTUSTE MIINIMUMNÕUDED****A OSA****Mikrobioloogilised parameetrid**

Parameeter	Parameetri väärtus	Ühik
<i>Clostridium perfringens</i> 'i eosed	0	arv/100 ml
Kolibakterid	0	arv/100 ml
Enterokokid	0	arv/100 ml
<i>Escherichia coli</i> (<i>E. coli</i>)	0	arv/100 ml
Heterotroofsete bakterite arv (HPC) 22 °C juures	Ebaloomulike muutusteta	
Somaatilised kolifaagid	0	arv/100 ml
Hägusus	<1	NTU
Märkus	Käesolevas osas esitatud parameetreid ei kohaldata direktiivi 2009/54/EÜ kohase allika- ja mineraalvee suhtes.	

[ME 179]

B OSA**Keemilised parameetrid**

Parameeter	Parameetri väärtus	Ühik	Märkused
Akriüülamiid	0,10	µg/l	Parameetri väärtus näitab monomeeride jääksisaldust vees, arvutatuna lähtudes maksimaalse eraldumise spetsifikatsioonidest vastava polümeeri kokkupuutel veega.
Antimon	5,0	µg/l	
Arseen	10	µg/l	
Benseen	1,0	µg/l	
Benso(a)püreen	0,010	µg/l	
Beeta-östradiool (50-28-2)	0,001	µg/l	
Bisfenool A	0,01 0,1	µg/l	

Neljapäev, 28. märts 2019

Parameeter	Parameetri väärtus	Ühik	Märkused
Boor	1,0 1,5	mg/l	
Bromaat	10	µg/l	
Kaadmium	5,0	µg/l	
Kloraat	0,25	mg/l	
Klorit	0,25	mg/l	
Kroom	25	µg/l	Väärtus tuleb saavutada hiljemalt ... [10 aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist]. Kuni selle kuupäevani on kroomi parameetri väärtus 50 µg/l.
Vask	2,0	mg/l	
Tsüaniid	50	µg/l	
1,2-dikloroetaan	3,0	µg/l	
Epiklorohüdrin	0,10	µg/l	Parameetri väärtus näitab monomeeride jääksisaldust vees, arvatuna lähtudes maksimaalse eraldumise spetsifikatsioonidest vastava polümeeri kokkupuutel veega.
Fluoriid	1,5	mg/l	
Haloäädikhapped	80	µg/l	Järgmise üheksa esindava aine summa: monokloro-, dikloro- ja trikloroäädikhape, mono- ja dibromoäädikhape, bromokloroäädikhape, bromodikloroäädikhape, dibromokloroäädikhape ja tribromoäädikhape.
Plii	5	µg/l	Väärtus tuleb saavutada hiljemalt ... [10 aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist]. Kuni selle kuupäevani on plii parameetri väärtus 10 µg/l.
Elavhõbe	1,0	µg/l	
Mikrotsüstiin-LR	1,0	µg/l	
Nikkel	20	µg/l	
Nitraat	50	mg/l	Liikmesriigid peavad tagama, et täidetud oleks nõue $(\text{nitraat})/50 + (\text{nitrit})/3 \leq 1$, kus ümarsulud tähistavad nitraadi (NO ₃) ja nitriti (NO ₂) kontsentratsiooni mg/l, ning veepuhastusjaamast väljumisel oleks vee nitritesisaldus 0,10 mg/l.

Neljapäev, 28. märts 2019

Parameeter	Parameetri väärtus	Ühik	Märkused
Nitrit	0,50	mg/l	Liikmesriigid peavad tagama, et täidetud oleks nõue $(\text{nitraat})/50 + (\text{nitrit})/3 \leq 1$, kus ümarsulud tähistavad nitraadi (NO_3) ja nitriti (NO_2) kontsentratsiooni mg/l, ning veepuhastusjaamast väljumisel oleks vee nitritisisaldus 0,10 mg/l.
Nonüülfenoo	0,3	µg/l	
Pestitsiidid	0,10	µg/l	<p>Pestitsiidid on:</p> <ul style="list-style-type: none"> — orgaanilised insektitsiidid, — orgaanilised herbitsiidid, — orgaanilised fungitsiidid, — orgaanilised nematotsiidid, — orgaanilised akaritsiidid, — orgaanilised algitsiidid, — orgaanilised rodentitsiidid, — orgaanilised limatõrjevahendid, — seonduvad tooted (kaasa arvatud kasvuregulaatorid) <p>ning nende asjaspepuutuvad metaboliidid, nagu on määratletud määruse (EÜ) nr 1107/2009 artikli 3 punktis 32 (¹).</p> <p>Parameetri väärtus kehtib iga üksiku pestitsiidi kohta.</p> <p>Aldriini, dieldriini, heptakloori ja heptakloorepoksiidi osas on parameetri väärtus 0,030 µg/l.</p>
Pestitsiidid – kokku	0,50	µg/l	„Pestitsiidid – kokku“ tähistab kõikide järelevalve käigus tuvastatud ja mõõdetud pestitsiidide koguste summat.
Per- ja polüfluoritud alküülühendid (PFAS)	0,10	µg/l	<p>„PFAS“ tähistab iga üksikut per- ja polüfluoritud alküülühendit (keemiline valem: $\text{C}_n\text{F}_{2n+1}\text{-R}$).</p> <p>Valemiga tuleb samuti kasutusele võtta pika ja lühikese ahelaga PFASi eristamine. Käesolevat direktiivi kohaldatakse üksnes pika ahelaga PFASi suhtes.</p> <p>Iga üksiku PFASi parameetri väärtust kohaldatakse ainult nende PFASi ühendite suhtes, mis võivad tõenäoliselt esineda ja mis on inimeste tervisele ohtlikud vastavalt käesoleva direktiivi artiklis 8 osutatud ohu-hindamisele.</p>

Neljapäev, 28. märts 2019

Parameeter	Parameetri väärtus	Ühik	Märkused
PFAS – kokku	0,50	µg/l	„PFAS – kokku“ tähistab per- ja polüfluoritud alküülühendite summat (keemiline valem: $C_nF_{2n+1}-R$). „PFAS – kokku“ parameetri väärtust kohaldatakse ainult nende PFASi ühendite suhtes, mis võivad tõenäoliselt esineda ja mis on inimeste tervisele ohtlikud vastavalt käesoleva direktiivi artiklis 8 osutatud ohu-hindamisele.
Polütsüklilised aromaatsed süsivesinikud	0,10	µg/l	Järgmiste märgitud ühendite kontsentratsioonide summa: benzo(b)fluoranteen, benzo(k)fluoranteen, benso(ghi)perüleén ja indeno(1,2,3-cd)püreen.
Seleen	10	µg/l	
Tertrakloroeteen ja trikloroeteen	10	µg/l	Märgitud parameetrite kontsentratsioonide summa
Trihalometaanid – kokku	100	µg/l	Võimalusel, desinfitseerimist kahjustamata, peaksid liikmesriigid püüdlema madalama väärtuse poole. Järgmiste märgitud ühendite kontsentratsioonide summa: kloroform, bromoform, dibromoklorometaan, bromodiklorometaan.
Uraan	30	µg/l	
Vinüülkloriid	0,50	µg/l	Parameetri väärtus näitab monomeeride jääksisaldust vees, arvatuna lähtudes maksimaalse eraldumise spetsifikatsioonidest vastava polümeeri kokkupuutel veega.

(¹) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1107/2009 taimekaitsevahendite turulelaskmise ja nõukogu direktiivide 79/117/EMÜ ja 91/414/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 309, 24.11.2009, lk 1).

[ME 138 ja 180]

Ba OSA

Indikaatorparameetrid

Parameetrid	Parameetri väärtus	Ühik	Märkused
Alumiinium	200	µg/l	
Ammoonium	0,50	mg/l	
Kloriidid	250	mg/l	Märkus 1
Värvus	Tarbijate jaoks vastuvõetav ja ebaloomulike muutusteta		

Neljapäev, 28. märts 2019

<i>Indikaatorparameetrid</i>			
<i>Parameetrid</i>	<i>Parameetri väärtus</i>	<i>Ühik</i>	<i>Märkused</i>
<i>Juhtivus</i>	2 500	$\mu\text{S cm}^{-1}$ temperatuuril 20 °C	Märkus 1
<i>Lämmastikuioonide kontsentratsioon</i>	$\geq 6,5$ ja $\leq 9,5$	pH ühikud	Märkused 1 ja 3
<i>Raud</i>	200	$\mu\text{g/l}$	
<i>Mangaan</i>	50	$\mu\text{g/l}$	
<i>Lõhn</i>	<i>Tarbijate jaoks vastuvõetav ja ebaloomulike muutusteta</i>		
<i>Sulfaadid</i>	250	mg/l	Märkus 1
<i>Naatrium</i>	200	mg/l	
<i>Maitse</i>	<i>Tarbijate jaoks vastuvõetav ja ebaloomulike muutusteta</i>		
<i>Kolooniate arv 22 °C juures</i>	<i>Ebaloomulike muutusteta</i>		
<i>Kolibakterid</i>	0	arv/100 ml	
<i>Orgaanilise süsiniku üldsisaldus</i>	<i>Ebaloomulike muutusteta</i>		
<i>Hägusus</i>	<i>Tarbijate jaoks vastuvõetav ja ebaloomulike muutusteta</i>		

Märkus 1:

vesi ei tohi olla agressiivne.

Märkus 2:

seda parameetrit tuleb mõõta üksnes siis, kui vesi pärineb pinnaveest või seda mõjutab pinnavesi. Selle parameetri väärtuse rikkumise korral korraldab asjaomane liikmesriik uuringu veega varustamise kohta, et välistada oht inimeste tervisele patogeensete mikroorganismide, näiteks *Cryptosporidiumi* esinemise tõttu.

Märkus 3:

pudelisise või mahutisse villitud gaseerimata vee puhul võib minimaalset väärtust vähendada 4,5 pH ühikule.

Pudelisise või mahutisse villitud vee puhul, mis on loomulikult või kunstlikult süsinikdioksiidiga rikastatud, võib see minimaalne väärtus olla väiksem. [ME 139]

Neljapäev, 28. märts 2019

C OSA

Kinnistusesise jaotusega seotud riskihindamisel kasutatavad parameetrid

Parameeter	Parameetri väärtus	Ühik	Märkused
<i>Legionella pneumophila</i>	<1 000	Arv/l	Kui Legionella parameetri väärtust <1 000/l ei saavutata, võetakse uued Legionella pneumophila proovid. Kui Legionella pneumophila't ei esine, on Legionella parameetri väärtus <10 000/l.
<i>Legionella</i>	< 10 000	Arv/l	Kui Legionella pneumophila't, mille parameetri väärtus on < 1 000/l, ei esine, on Legionella parameetri väärtus <10 000/l.
Plii	5	µg/l	Väärtus tuleb saavutada hiljemalt ... [10 aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist]. Kuni selle kuupäevani on plii parameetri väärtus 10 µg/l.

[ME 140]

Ca OSA

Uute parameetrite seire

Mikroplastid	Seire toimub mikroplastide mõõtmise metoodika järgi, mis on kehtestatud delegeeritud õigusaktidega vastavalt artikli 11 lõikele 5b.
---------------------	--

[ME 141]

Neljapäev, 28. märts 2019

II LISA

SEIRE

A OSA

Üldeesmärgid ja olmevee seireprogrammid

1. Artikli 11 lõike 2 kohaselt koostatud olmevee seireprogrammide abil tuleb teha järgmist:
 - a) tagada, et inimtervisele avalduvate riskide juhtimiseks kehtivad meetmed toimivad tõhusalt kogu veevarustusahelas, alates veevõtu piirkonnast vee töötlemise ja säilitamise ning jaotuseni, ning et nõuetele vastavuse kohas oleks vesi tervislik ja puhas;
 - b) anda teavet olmevee kvaliteedi kohta, et tõendada artiklis 4 sätestatud kohustuste ning kooskõlas artikliga 5 kehtestatud parameetrite väärtuste järgimist;
 - c) määrata kindlaks kõige sobivamad vahendid inimtervisele avalduva riski vähendamiseks.
2. Artikli 11 lõike 2 kohaselt koostatud seireprogrammid hõlmavad ühte järgmistest tegevustest:
 - a) veeproovide pisteline kogumine ja laboris analüüsimine;
 - b) pideva seireprotsessi käigus tehtud mõõtmised.

Seireprogrammid hõlmavad kontrollseire täiendamiseks operatiivseire programmi, mis annab kiire ülevaate süsteemi toimimise tulemustest ja veekvaliteedi probleemidest ning võimaldab kiiresti võtta eelnevalt kavandatud parandusmeetmeid. Operatiivseire programmid on varustuspõhised ja nendes võetakse arvesse ohuhindamise ja veevarustusriski hindamise tulemusi ning need on mõeldud kõigi veevõtul, vee töötlemisel, jaotamisel ja säilitamisel rakendatavate kontrollimeetmete tõhususe kinnitamiseks. Operatiivseire programm sisaldab hägususe seiret, et kontrollida regulaarselt hägusustekitajate füüsilise eemaldamise tõhusust filtreerimisprotsessis vastavalt järgmises tabelis esitatud parameetrite väärtustele ja sagedustele:

Parameeter	Parameetri väärtus
Hägusus	0,3 NTU (95 %) ja mitte >0,5 NTU 15 järjestikuse minuti jooksul
Veevarustussoonis ühe päeva jooksul jaotatava või toodetava vee ruumala (m ³)	Miimumsagedus
≤ 10 000	Iga päev
>10 000	Veebis

Lisaks võivad seireprogrammid hõlmata järgmist:

- a) seadmete funktsionaalsust ja korrasolekut käsitlevate kannete kontroll;

Neljapäev, 28. märts 2019

b) veevõtu piirkonna ning töötlemis-, säilitamis- ja jaotustaristu kontroll, ilma et see piiraks artikli 8 lõike 1 punkti c ja artikli 10 lõike 1 punkti b kohaselt ette nähtud seirenõuete kohaldamist.

3. Liikmesriigid tagavad, et seireprogrammid vaadatakse pidevalt läbi ja need ajakohastatakse või taaskinnitatakse vähemalt iga kuue aasta tagant.

B OSA

Põhiparameetrid ja proovivõtu sagedused

1. Põhiparameetrid

Escherichia coli (*E. coli*) baktereid, ~~*Clostridium perfringens*~~ ~~iseid~~ ja ~~somaatilisi kolifaage~~ **enterokokke** käsitatakse põhiparameetritena ja nende suhtes ei pea kohaldama veevarustusrisi hindamist vastavalt käesoleva lisa C osale. Nende üle tehakse seiret alati punkti 2 tabelis 1 märgitud sagedusega. [ME 142]

2. Proovivõtusagedus

Kõigi artikli 5 kohaselt kehtestatud parameetrite üle tehakse seiret vähemalt järgmises tabelis märgitud sagedusega, välja arvatud juhul, kui artikli 9 ja käesoleva lisa C osa kohaselt tehtud veevarustusrisi hindamise põhjal on määratud teistsugune proovivõtusagedus:

Tabel 1

Nõuetele vastavuse seireks vajalik proovivõtu ja analüüside miinimumsagedus

Veevarustussoonis ühe päeva jooksul jaotatava või toodetava vee ruumala (m³) (vt märkusi 1 ja 2) m ³		Proovide miinimumarv aastas A-rühma parameeter (mikrobioloogiline parameeter) – proovide arv aastas (vt märkust 3)	B-rühma parameeter (keemiline parameeter) – proovide arv aastas
	≤ 100	10 ^a > 0 (vt märkust 4)	0 (vt märkust 4)
> 100	≤ 1 000	10 ^a 4	1

Neljapäev, 28. märts 2019

> 1 000	≤ 10 000	50 ^b 4 + 3 iga täiendava 1000 m ³ /pv ja ülejäänud osa kohta kogumahust 365 365	1 + 1 iga täiendava 1000 m ³ /pv ja ülejäänud osa kohta kogumahust
> 10 000	≤ 100 000		3 + 1 iga täiendava 10 000 m ³ /pv ja ülejäänud osa kohta kogumahust
> 100 000			12 + 1 iga täiendava 25 000 m ³ /pv ja ülejäänud osa kohta kogumahust

a: kõik proovid tuleb võtta ajal, mil on suur risk, et soolestiku patogeeneid töötlemise käigus ei hävine.

b: vähemalt 10 proovi tuleb võtta ajal, mil on suur risk, et soolestiku patogeeneid töötlemise käigus ei hävine.

Märkus 1: veevarustustsoon on geograafiliselt määratletud piirkond, kus olmevesi võetakse ühest või mitmest allikast ning kus vee kvaliteedi võib lugeda umbes ühetaoliseks.

Märkus 2: mahud arvutatakse kalendriaasta keskmistena. Miinimumsageduse kindlaksmääramiseks võib vee hulga asemel kasutada veevarustustsooni elanike arvu, eeldades inimese ööpäevaseks veetarbimiseks 200 l.

Märkus 3: osutatud sagedus arvutatakse järgmiselt: nt 4 300 m³/pv = 16 proovi (4 esimese 1 000 m³ kohta /pv + 12 lisa 3 300 m³/pv).

Märkus 3 4: liikmesriigid, kes on otsustanud jätta **käesoleva direktiivi** käesoleva direktiivi reguleerimisalast välja artikli 3 lõike 2 punkti b kohase isikliku veevarustuse, kohaldavad kõnealuseid sagedusi üksnes veevarustustsoonidele, mille ööpäevase jaotatava vee kogus on 10–100 m³. [ME 186]

C OSA

Veevarustusriski hindamine

- Artiklis 9 osutatud veevarustus riski hindamine peab põhinema riski hindamise üldpõhimõtetal, mis on sätestatud rahvusvahelistes standardites nagu EN 15975-2 „Security of drinking water supply. Guidelines for risk and crisis management“.
- Pärast veevarustusriski hindamist täiendatakse seirega hõlmatud parameetrite loetelu ja suurendatakse B osas esitatud proovivõtusagedust, kui on täidetud üks järgmistest tingimustest:
 - käesolevas lisas loetletud parameetrid või sagedused ei ole piisavad artikli 11 lõike 1 kohaste kohustuste täitmiseks;

Neljapäev, 28. märts 2019

- b) artikli 11 lõike 6 kohaldamisel on vajalik täiendav seire;
- c) on vaja tagada A osa punkti 1 alapunktis a esitatud nõuete täitmine;
- d) on vaja suurendada proovivõtusagedust vastavalt artikli 8 lõike 3 punktile a.
3. Pärast veevarustusriski hindamist võidakse lühendada seirega hõlmatud parameetrite loetelu ja vähendada B osas esitatud proovivõtusagedust, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:
- a) määratakse proovivõtukohat ja -sagedus vastavalt parameetri päritolule, samuti selle kontsentratsiooni muutumine ja pikaajalised suundumused, võttes arvesse artiklit 6;
- b) proovivõtu miinimumsageduse vähendamiseks peavad kogu veevarustustsooni esindavatest proovivõtukohadest vähemalt kolme aasta jooksul korrapäraste ajavahemike järel kogutud proovide tulemused olema alla 60 % parameetri väärtusest;
- c) parameetri väljajätmiseks seirega hõlmatud parameetrite loetelust peavad kogu veevarustustsooni esindavatest proovivõtukohadest vähemalt kolme aasta jooksul korrapäraste ajavahemike järel kogutud proovide tulemused olema alla 30 % parameetri väärtusest;
- d) seirega hõlmatud parameetrite loetelust teatava parameetri väljajätmise otsus põhineb riskihindamise tulemustel, milles on arvesse võetud olmeveeallikate seire tulemusi ja mis kinnitavad, et inimeste tervis on kaitstud olmevee mis tahes saastatusest tuleneva kahjulik mõju eest, nagu on nõutud artiklis 1;
- e) parameetriga seotud proovivõtusageduse vähendamiseks või parameetri seirega hõlmatud parameetrite loetelust välja jätmiseks peab riskihindamine kinnitama, et ei ole ühtegi tegurit, mille puhul oleks põhjust eeldada, et see võib põhjustada olmevee kvaliteedi halvenemise.
4. Kui seiretulemused, mis tõendavad, et lõike 3 punktides b–e sätestatud tingimused on täidetud, on olemas juba ... [käesoleva direktiivi jõustumise kuupäev], võidakse tulemusi alates sellest kuupäevast kasutada veevarustusriski hindamise järel seire kohandamiseks.

D OSA

Proovivõtumeetodid ja -kohad

1. Proovivõtukohad määratakse nii, et need vastaksid artiklis 6 määratletud vastavuskohadele. Jaotusvõrgu puhul võib liikmesriik võtta teatavate parameetrite jaoks proove veevarustustsoonis või veepuhastusjaamas, kui on võimalik tõendada, et asjaomase parameetri mõõdetav väärtus ei muutu ebasoodsas suunas. Proovide arv peab võimalikult suures ulatuses jagunema aja ja koha lõikes võrdseks.
2. Proovivõtt vastavuskohas peab vastama järgmistele nõuetele:
- a) teatavate keemiliste parameetrite (eelkõige vask, plii, *Legionella* ja nikkel) vastavusproovid võetakse tarbija kraanist, kusjuures vett ei lasta enne joosta. Võetakse juhuslik proov päevasel ajal mahus 1 liiter. Teise võimalusena võivad liikmesriigid võtta proove kindla aja seisnud veest, mis kajastab paremini olukorda nende riigis, tingimisel et selle tulemusel ei vähene veevarustustsoonis nõuetele mittevastavuse juhtumite arv võrreldes päevasel ajal võetava juhusliku prooviga;
- b) vastavuskoha mikrobioloogiliste parameetrite vastavusproovid võetakse ja neid käideldakse vastavalt standardis EN ISO 19458 osutatud proovivõtueesmärgile B.

Neljapäev, 28. märts 2019

- 2a. ***Legionella* proove kinnistuseses jaotussüsteemides võetakse *Legionella pneumophila* leviku ja/või sellega kokkupuute riskikohtades. Liikmesriigid kehtestavad *Legionella* proovivõtumeetodite kohta suunised. [ME 144]**
 - 3 Proovivõtt jaotusvõrgus (v.a proovivõtt tarbija kraanidest) peab vastama standardile ISO 5667-5. Mikrobioloogiliste parameetrite puhul peab jaotusvõrgus proovide võtmine ja käitlemine vastama standardis EN ISO 19458 osutatud proovivõttueesmärgile A.
-

Neljapäev, 28. märts 2019

Ila LISA

Minimaalsed hügieeninõuded ainetele ja materjalidele, mida kasutatakse selliste uute toodete tootmiseks, mis puutuvad kokku olmeveega:

- a) loetelu ainetest, mida on lubatud kasutada materjalide tootmiseks, sealhulgas – kuid mitte ainult – orgaanilised materjalid, elastomeerid, silikoonid, metallid, tsement, ionivahetusvaigud, komposiitmaterjalid ja nendest valmistatud tooted;*
 - b) konkreetsed nõuded ainete kasutamise kohta materjalides ja nendest valmistatud toodetes;*
 - c) konkreetsed piirangud teatud ainete eraldumise kohta olmevette;*
 - d) hügieeninõuded muude omaduste kohta, mis on vajalikud nõuetele vastavuse tagamiseks;*
 - e) põhieeskirjad punktide a–d järgimise kontrollimiseks;*
 - f) proovivõtu- ja analüüsimetodite eeskirjad, et kontrollida punktide a–d järgimist. [ME 145]*
-

Neljapäev, 28. märts 2019

III LISA

PARAMEETRITE ANALÜÜSI SPETSIFIKATSIOONID

Liikmesriigid tagavad, et seireks ja käesoleva direktiivi nõuetele vastavuse tõendamiseks kasutatavad analüüsimeetodid on valideeritud ja dokumenteeritud kooskõlas EN ISO/IEC 17025 või muu samaväärse rahvusvaheliselt tunnustatud standardiga. Liikmesriigid tagavad, et laborid ja nende alltöövõtjad kohaldavad kvaliteedijuhtimise süsteemi tavasid kooskõlas EN ISO/IEC 17025 või muu samaväärse rahvusvaheliselt tunnustatud standardiga.

Kui B osas esitatud täpsusnäitajatele vastav analüütiline meetod puudub, peavad liikmesriigid tagama, et seire tegemisel kasutatakse parimat võimalikku tehnikat, millega ei kaasne ülemäära kulusid.

A OSA

Mikrobioloogilised parameetrid, mille jaoks nähakse ette analüüsimeetodid

Meetodid mikrobioloogiliste parameetrite analüüsimiseks on järgmised:

- a) *Escherichia coli* (*E. coli*) ja kolibakterid (EN ISO 9308-1 või EN ISO 9308-2)
- b) enterokokid (ISO 7899-2)
- c) *Pseudomonas aeruginosa* (EN ISO 16266)
- d) kolooniate arv või heterotroofsete bakterite arv 22 °C juures (EN ISO 6222)
- e) *Clostridium perfringens* (k.a eosid) (EN ISO 14189)
- f) hägusus (EN ISO 7027)
- g) *Legionella* (EN ISO 11731)
- h) somaatilised kolifaagid (EN ISO 10705-2).

B OSA

Keemilised parameetrid, mille jaoks nähakse ette täpsusnäitajad

1. Keemilised parameetrid

Tabelis 1 esitatud parameetrite puhul peab kasutatav analüüsimeetod vähemalt võimaldama mõõta parameetri väärtusele vastavaid kontsentratsioone ning selle määramispiiri vastavalt komisjoni direktiivi 2009/90/EÜ⁽¹⁾ artikli 2 punktile 2 peab olema 30 % või vähem asjaomasest parameetri väärtusest ning mõõtemääramatus vastama tabelis 1 esitatule. Tulemus tuleb esitada vähemalt sama tüvenumbrite arvuga nagu I lisa B osa kohased parameetri väärtused.

Tabeli 1 kohast mõõtemääramatust ei tohi kasutada kui I lisa sätetatud parameetri väärtuste lisahälvet.

⁽¹⁾ Komisjoni 31. juuli 2009. aasta direktiiv, millega sätestatakse vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2000/60/EÜ vee seisundi keemilise analüüsi ja seire tehnilised näitajad (ELT L 201, 1.8.2009, lk 36).

Neljapäev, 28. märts 2019

Tabel 1
Täpsuse miinimumnäitaja „möötemääramatus“

Parameetrid	Möötemääramatus (vt märkus 1) Parameetri väärtuse %	Märkused
Akrüülamiid	30	
Antimon	40	
Arseen	30	
Benso(a)pireen	50	Vt märkus 2
Benseen	40	
Beeta-östradiool (50-28-2)	50	
Bisfenool A	50	
Boor	25	
Bromaat	40	
Kaadmium	25	
Kloraat	30	
Klorit	30	
Kroom	30	
Vask	25	
Tsüaniid	30	Vt märkus 3
1,2-dikloroetaan	40	
Epiklorohüdrin	30	
Fluoriid	20	
Haloädikhapped	50	
Plii	25	
Elavhõbe	30	
Mikrotsüstiin-LR	30	
Nikkel	25	
Nitraat	15	

Neljapäev, 28. märts 2019

Parameetrid	Mõõtemääramatus (vt märkus 1) Parameetri väärtuse %	Märkused
Nitrit	20	
Nonüülfenool	50	
Pestitsiidid	30	Vt märkus 4
Per- ja polüfluoritud alküülühendid (PFAS)	50 20	
Polütsükliilised aromaatsed süsivesinikud	30	Vt märkus 5
Seleen	40	
Tetrakloroeteen	30	Vt märkus 6
Trikloroeteen	40	Vt märkus 6
Trihalometaanid – kokku	40	Vt märkus 5
Uraan	30	
Vinüülkloriid	50	

[ME 177 ja 224]

2. Tabeli 1 märkused

Märkus 1	Mõõtemääramatus on mittenegatiivne parameeter, mis iseloomustab kasutatud teabe põhjal mõõtesuurusele omistatud väärtuste hajuvust. Mõõtemääramatuse täpsusnäitaja ($k = 2$) on tabelis märgitud protsent parameetri väärtusest või mis tahes rangem väärtus. Kui ei ole ette nähtud teisiti, hinnatakse mõõtemääramatust parameetri väärtuse tasemel.
Märkus 2	Kui mõõtemääramatuse väärtust ei ole võimalik järgida, tuleks valida parim võimalik tehnika (kuni 60 %).
Märkus 3	Meetod peab võimaldama tuvastada mis tahes vormis tsüaniidi üldkogust.
Märkus 4	Üksikute pestitsiidide täpsusnäitajad on indikatiivsed. Mitme pestitsiidi puhul on võimalik saavutada mõõtemääramatus 30 %, paljude pestitsiidide puhul võib lubada suuremat mõõtemääramatust (kuni 80 %).
Märkus 5	Täpsusnäitajad kehtivad üksikute ainete kohta ning on määratud tasemel 25 % I lisa B osa kohasest parameetri väärtusest.
Märkus 6	Täpsusnäitajad kehtivad üksikute ainete kohta ning on määratud tasemel 50 % I lisa B osa kohasest parameetri väärtusest.

Neljapäev, 28. märts 2019

IV LISA

~~ÜLDSUSELE INTERNETIS ESITATAV TEAVE ÜLDSUSE TEAVITAMINE [ME 146]~~

Tarbijatele tehakse internetis **või muul sama** kasutajasõbralikul ja nende vajadustega kohandatud viisil kättesaadavaks järgmine teave: [ME 147]

- 1) asjaomase veekäitleja identifitseerimisandmed, **varustatav piirkond ja varustatavate inimeste arv ning veetootmise meetod**; [ME 148]
- 2) I lisa A, ja B **ja Ba** osas loetletud parameetrite seire kõige ~~viimased tulemused~~ **viimaste tulemuste ülevaade veekäitlejate kaupa**, sealhulgas proovivõtusagedus ja ~~kohad~~, mis on veega varustatavat isikut huvitava piirkonna suhtes asjakohased, ning parameetrite artikli 5 kohaselt kehtestatud väärtused. Seiretulemused ei tohi olla vanemad kui: [ME 149]
 - a) üks kuu väga suurte veekäitlejate puhul;
 - b) kuus kuud suurte **ja keskmise suurusega** veekäitlejate puhul; [ME 202]
 - c) üks aasta **väga väikeste ja** väikeste veekäitlejate puhul; [ME 203]
- 3) **kui pädeavad asutused on** parameetrite artikli 5 kohaselt kehtestatud väärtuste ületamise korral **tuvastanud potentsiaalse ohu inimeste tervisele**, teave potentsiaalse ohu kohta inimeste tervisele ning sellega seotud tervise- ja tarbimishoüanded või link, mille kaudu on võimalik sellisele teabele juurde pääseda; [ME 150]
- 4) ~~veevarustusriski asjakohase hindamise kokkuvõte~~; [ME 151]
- 5) teave järgmistest **I lisa Ba osas loetletud** indikaatorparameetrite ja nendega seotud väärtuste kohta:
 - a) värv;
 - b) pH (~~vesinikuioonide kontsentratsioon~~);
 - e) juhtivus;
 - d) raud;
 - e) mangaan;
 - f) lõhn;
 - g) maitse;
 - h) karedus;
 - i) ~~mineraalid, vees lahustunud anioonid/katioonid~~:
 - boraat BO_3^-
 - karbonaat CO_3^{2-}
 - kloriid Cl^-
 - fluoriid F^-
 - ~~vesinikkarbonaat~~ HCO_3^-
 - nitraat NO_3^-
 - nitrit NO_2^-
 - fosfaat PO_4^{3-}
 - silikaat SiO_2
 - sulfaat SO_4^{2-}

Neljapäev, 28. märts 2019

- ~~sulfiid S_2~~
- ~~alumiinium Al~~
- ~~ammoonium NH_4^+~~
- ~~kaltsium Ca~~
- ~~magneesium Mg~~
- ~~kaalium K~~
- ~~naatrium Na.~~

~~Need parameetrite väärtused ja muid ioniseerimata ühendeid ja mikroelemente käsitleva teabe võib esitada koos kontrollväärtusega ja/või selgitusega; [ME 152]~~

- 6) nõuanded tarbijale, sealhulgas selle kohta, kuidas vähendada veetarbimist, **kui see on asjakohane, ning kasutada vett vastutustundlikult vastavalt kohalikele oludele;** [ME 153]
- 7) **suurte ja** väga suurte veekäitlejate puhul iga-aastane teave järgmise kohta: [ME 154]
 - a) veesüsteemi üldine toimivus tõhususe seisukohast, sealhulgas ~~lekkemäärad ja energiatarve tarnitud vee kuupmeetri kohta~~ **liikmesriikide kindlaks määratud lekketasemed;** [ME 155]
 - b) ~~veekäitleja haldus~~ **teave veeteenuse haldamise mudeli** ja juhtimissüsteem, sealhulgas juhatuse ~~koosseis omandistruktuuri kohta veekäitleja poolt;~~ [ME 156]
 - c) aastas tarnitud vee kogus ja arengusuunad;
 - d) **kui kulud kaetakse tariifisüsteemi kaudu, siis** olmevee kuupmeetri eest võetava tariifi ~~kulustruktuur~~ **struktuur**, sealhulgas püsi- ja muutuvkulud, ~~esitades vähemalt~~ **samuti** kulud, mis on seotud energiakasutusega ~~tarnitud vee kuupmeetri kohta~~, veekäitleja poolt artikli 8 lõike 4 kohaselt võetud meetmetega ohuhindamise kohaldamisel, olmevee töötlemise ja jaotamisega, ~~heitvee kogumise ja puhastamisega~~ ning kulud, mis on seotud meetmetega artikli 13 kohaldamisel, kui veekäitleja on sellised meetmed võtnud; [ME 157]
 - e) **tehtud, käimasolevate ja kavandatud** investeeringute summa, ~~mis veekäitleja arvates on vajalik veeteenuste pakkumise rahalise jätkusuutlikkuse tagamiseks (sealhulgas taristu hooldus) ning tegelikult saadud või hüvitatud investeeringute summa~~ **samuti rahastamiskava;** [ME 158]
 - f) kohaldatud veetöötlemis- ja desinfitseerimisviisid;
 - g) kokkuvõte ja statistika tarbijakaebuste ning ~~probleemidele reageerimise aja ja nõuetekohasuse~~ **nende lahendamise** kohta; [ME 159]
- 8) taotluse korral juurdepääs punktis 2 ja 3 esitatud teavet käsitlevatele varasematele, kuni kümne aasta tagustele andmetele, **kuid mitte enne käesoleva direktiivi ülevõtmise kuupäeva.** [ME 160]

Neljapäev, 28. märts 2019

V LISA

A osa

Kehtetuks tunnistatud direktiiv ja selle hilisemad muudatused

(viidatud artiklis 23)

Nõukogu direktiiv 98/83/EÜ (EÜT L 330, 5.12.1998, lk 32)	
Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1882/2003 (ELT L 284, 31.10.2003, lk 1)	ainult II lisa punkt 29
Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 596/2009 (ELT L 188, 18.7.2009, lk 14)	ainult lisa punkt 2.2
Komisjoni direktiiv (EL) 2015/1787 (ELT L 260, 7.10.2015, lk 6)	

B OSA

Liikmesriigi õigusesse ülevõtmise tähtajad

(viidatud artiklis 23)

Direktiiv	Ülevõtmise tähtaeg	
98/83/EÜ (EL) 2015/1787	25. detsember 2000 27. oktoober 2017	

Neljapäev, 28. märts 2019

VI LISA

VASTAVUSTABEL

Direktiiv 98/83/EÜ	Käesolev direktiiv
Artikkel 1	Artikkel 1
Artikkel 2, sissejuhatav osa	Artikkel 2, sissejuhatav osa
Artikli 2 punktid 1 ja 2	Artikli 2 punktid 1 ja 2
—	Artikli 2 punktid 3–8
Artikli 3 lõige 1, sissejuhatav osa	Artikli 3 lõige 1, sissejuhatav osa
Artikli 3 lõike 1 punktid a ja b	Artikli 3 lõike 1 punktid a ja b
Artikli 3 lõiked 2 ja 3	Artikli 3 lõiked 2 ja 3
Artikli 4 lõige 1, sissejuhatav osa	Artikli 4 lõige 1, sissejuhatav osa
Artikli 4 lõike 1 punktid a ja b	Artikli 4 lõike 1 punktid a ja b
Artikli 4 lõike 1 teine lõik	Artikli 4 lõike 1 punkt c
Artikli 4 lõige 2	Artikli 4 lõige 2
Artikli 5 lõiked 1 ja 2	Artikli 5 lõige 1
Artikli 5 lõige 3	Artikli 5 lõige 2
Artikli 6 lõike 1 punktid a–c	Artikli 6 punktid a–c
Artikli 6 lõike 1 punkt d	—
Artikli 6 lõige 2	—
Artikli 6 lõige 3	—
—	Artikkel 7
—	Artikkel 8
—	Artikkel 9
—	Artikkel 10
Artikli 7 lõige 1	Artikli 11 lõige 1
Artikli 7 lõige 2	Artikli 11 lõige 2, sissejuhatav osa

Neljapäev, 28. märts 2019

Direktiiv 98/83/EÜ	Käesolev direktiiv
—	Artikli 11 lõike 2 punktid a–c
Artikli 7 lõige 3	Artikli 11 lõige 3
Artikli 7 lõige 4	—
Artikli 7 lõike 5 punkt a	Artikli 11 lõige 4, sissejuhatav osa
Artikli 7 lõike 5 punkt b	Artikli 11 lõike 4 punkt a
Artikli 7 lõike 5 punkt c	Artikli 11 lõike 4 punkt b
Artikli 7 lõige 6	Artikli 11 lõige 5
Artikli 8 lõige 1	Artikli 12 lõige 1
Artikli 8 lõige 2	Artikli 12 lõike 2 esimene lõik
—	Artikli 12 lõike 2 teine lõik
Artikli 8 lõige 3	Artikli 12 lõike 3 esimene lõik
—	Artikli 12 lõike 3 teine lõik
—	Artikli 12 lõike 4 punktid a–c
Artikli 8 lõige 4	Artikli 12 lõige 5
Artikli 8 lõiked 5–7	—
Artikkel 9	—
Artikkel 10	—
—	Artikkel 13
—	Artikkel 14
—	Artikkel 15
—	Artikkel 16
—	Artikkel 17
Artikli 11 lõige 1	Artikli 18 lõike 1 esimene lõik
—	Artikli 18 lõike 1 teine lõik
Artikli 11 lõige 2	—
—	Artikli 18 lõige 2
—	Artikkel 19

Neljapäev, 28. märts 2019

Direktiiv 98/83/EÜ	Käesolev direktiiv
Artikli 12 lõige 1	Artikli 20 lõige 1
Artikli 12 lõike 2 esimene lõik	Artikli 20 lõige 1
Artikli 12 lõike 2 teine lõik	—
Artikli 12 lõige 3	—
Artikkel 13	—
Artikkel 14	—
Artikkel 15	—
—	Artikkel 21
Artikli 17 lõiked 1 ja 2	Artikli 22 lõiked 1 ja 2
Artikli 16 lõige 1	Artikli 23 lõige 1
Artikli 16 lõige 2	—
	Artikli 23 lõige 2
Artikkel 18	Artikkel 24
Artikkel 19	Artikkel 25
I lisa A osa	I lisa A osa
I lisa B osa	I lisa B osa
I lisa C osa	—
—	I lisa C osa
II lisa A osa punkti 1 alapunktid a–c	II lisa A osa punkti 1 alapunktid a–c
II lisa A osa punkti 2 esimene lõik	II lisa A osa punkti 2 esimene lõik
—	II lisa A osa punkti 2 teine lõik ja tabel
II lisa A osa punkti 2 teine lõik	II lisa A osa punkti 2 kolmas lõik
II lisa A osa punkt 3	—
II lisa A osa punkt 4	II lisa A osa punkt 3
II lisa B osa punkt 1	—
II lisa B osa punkt 2	II lisa B osa punkt 1

Neljapäev, 28. märts 2019

Direktiiv 98/83/EÜ	Käesolev direktiiv
II lisa B osa punkt 3	II lisa B osa punkt 2
II lisa C osa punkt 1	—
II lisa C osa punkt 2	II lisa C osa punkt 1
II lisa C osa punkt 3	—
II lisa C osa punkt 4	II lisa C osa punkt 2
II lisa C osa punkt 5	II lisa C osa punkt 3
—	II lisa C osa punkt 4
II lisa C osa punkt 6	—
II lisa D osa punktid 1–3	II lisa D osa punktid 1–3
III lisa esimene ja teine lõik	III lisa esimene ja teine lõik
III lisa A osa esimene ja teine lõik	—
III lisa A osa kolmanda lõigu punktid a–f	III lisa A osa kolmanda lõigu punktid a–h
III lisa B osa punkti 1 esimene lõik	III lisa B osa punkti 1 esimene lõik
III lisa B osa punkti 1 teine lõik	—
III lisa B osa punkti 1 kolmas lõik ja tabel 1	III lisa B osa punkti 1 teine lõik ja tabel 1
III lisa B osa punkti 1 tabel 2	—
III lisa B osa punkt 2	III lisa B osa punkt 2
IV lisa	—
V lisa	—
—	IV lisa
—	V lisa
—	VI lisa